

ZBORNIK SAŽETAKA
7. SIMPOZIJ SOCIJALNIH RADNIKA
14. – 16.10.2015.
ZADAR

**PRAKSA SOCIJALNOG RADA IZ PERSPEKTIVE
KORISNIKA I STRUČNJAKA**

Izdavač:
Hrvatska udruga socijalnih radnika

Za izdavača:
Štefica Karačić, dipl. soc. rad.

Tajništvo:
Hrvatska udruga socijalnih radnika
Cvita Šimić , dipl. soc. rad.
Nova cesta 1, Zagreb
Tel/fax: +385 1 4550 757
e-mail: husr@zg.htnet.hr

Pokroviteljstvo:
Predsjednica RH gđa. Kolinda Grabar Kitarović
Ministarstvo socijalne politike i mladih
Zadarska županija
Grad Zagreb
Grad Zadar

Organizacijski odbor:
Vesna Dujčić
Romana Galić
Meri Gatin
Štefica Karačić
Vjeka Marijan Avakumović
Liana Miloš
Maja Pletikosa
Cvita Šimić

Programski odbor:
Gordana Daniel
Olja Družić Ljubotina
Tatjana Katkić Stanić
Marijana Kletečki Radović
Željka Mazzi

Dizajn i prijelom
LENS Multimedia Studio

Tisak:
Grafing offset & digital print

Naklada:
450 primjeraka

Zagreb, rujan, 2015.

PREDGOVOR

Socijalni radnici se zalažu za socijalno-političke i zakonodavne inicijative koje potiču osobni i društveni razvoj, promicanje ljudskih prava i socijalne pravde i jednakost svih građana uvažavajući prije svega Etički kodeks struke. Stoga je značajan cilj socijalnog rada integracija, solidarnost i povezanost s društvom u kojem se odvija praksa socijalnog rada.

Kroz povijest, praksu socijalnog rada u bitnoj mjeri je određivao društveni kontekst i promjene, odnosno povijesni, kulturni, politički društveni i ekonomski uvjeti. U 20.st. socijalni rad je doživio snažan razvoj u Europi i Sjevernoj Americi, a uporišta razvoja profesionalnog socijalnog rada u Hrvatskoj, kao i drugdje u Europi bili su medicina, pedagogija i karitativno djelovanje. Početna istraživanja u ovom području ukazuju na bogato i poticajno djelovanje pojedinaca, prvih profesionalnih grupa koje su obavljale razne oblike socijalnog rada, kao što su sestre pomoćnice i učiteljice građanskih skloništa, te dobrovoljnih udruga koje su značajno pridonijeli razvoju prakse socijalnog rada. U razdoblju između dva rata u RH su se počeli javljati prvi profesionalni oblici socijalnog rada, a period od 2. svjetskog rata do danas označen je uspostavljanjem socijalnog rada od pomažuće profesije u akademsku disciplinu. Praksa socijalnog rada u Hrvatskoj se početkom 2000-tih godina postepeno mijenja iz tradicionalnog, više manje paternalističkog obrasca pružanja specifične usluge korisniku o kojem odlučuje neko „stručno tijelo“ i koje pretpostavlja provođenje intervencija kojima je cilj sprječavanje ili rješavanje „socijalnih problema“ bez aktivne uloge korisnika, u integrirajući pristup praksi socijalnog rada, uz uvođenje korisničke perspektive. Na području praktične aktivnosti, nova konceptualizacija rada, reformski procesi, deinstitucionalizacija i razvoj socijalnih usluga značajan su iskorak prema aktivnom sustavu koji suzbija i prevenira

socijalnu isključenost, podržava život u okruženju koje pruža podršku, zaštitu i skrb, potiče razvoj potencijala svakog pojedinca te osigurava zaštitu ljudskih prava socijalno osjetljivih skupina. Djelotvorna primjena u praksi socijalnog rada pretpostavlja integriranje zakona, strateških dokumenata i smjernica sa suvremenim teorijama pomaganja, kao i načelima, standardima, vrijednostima i vještinama suvremenog socijalnog rada.

Međutim, za razliku od sustava socijalne skrbi u kojem je uloga socijalnog radnika definirana, socijalni rad u području zdravstva, mentalnog zdravlja, penalnom sustavu i probaciji, obrazovanju i menadžmentu još uvijek, koliko god bio prisutan, nije izbio odgovarajuće mjesto niti se oslobodio otpora i dominantnosti drugih profesija i još uvijek se bori za svoju autonomiju.

Ključno je pitanje ovog simpozija, tko stvarno kreira djelatnost socijalnog rada? Stručnjaci, korisnici, istraživači, zakonodavac ili je definirana političkim, gospodarskim, kulturnim i društvenim odredbama oblikovanim u određenim kontekstima? Da li su socijalni radnici u Hrvatskoj odgovorni samo za pružanje neposrednih usluga ili njihova uloga pretpostavlja stvaranje preduvjeta, zagovaranje i promicanje društvenih promjena i razvoja na principima socijalne pravde, ljudskih prava, kolektivne odgovornosti i poštivanja različitosti?

Praksa socijalnog rada nalazi se u prijelomnoj fazi svog razvoja i unatoč nizu prepreka i izazova, stalni reformski procesi daju priliku profesiji da napravi korjenite promjene i za sebe i za korisnike, stoga se nadamo da će VII Simpozij socijalnih radnika biti prilika za razmjenu mišljenja, konstruktivne rasprave, primjere najbolje prakse socijalnog rada, pogled na praksu socijalnog rada iz perspektive korisnika i aktivniju ulogu svakog od nas, sa ciljem postizanja pozitivnih promjena.

SADRŽAJ

Programski i organizacijski odbor Simpozija

PLENARNA IZLAGANJA

Tatjana Katkić Stanić i Gordana Daniel

Što je zajedničko praksi socijalnog rada i Gaussovoj krivulji? 19

Kristina Urbanc

Multiperspektivnost u suvremenoj praksi socijalnog rada:
teorija, praksa i etika uključivanja 21

IZLAGANJA

SEKCIJA 1. Izazovi za praksu socijalnog rada u sustavu socijalne skrbi

Andreja Balaž, Petra Lovasić i Petar Šajfar

Studenti diplomskog studija socijalnog rada na pragu ulaska u svijet
rada – izvor važnih spoznaja za razvoj sustava socijalne skrbi 27

Štefica Karačić i Milena Bilopavlović

Začarani krug ovisnosti o sustavu socijalne skrbi -
iskustva i izazovi 53

Predrag Korać

Pomoć u kući - istraživanje zadovoljstva korisnika pruženom uslugom . 55

Ana Milković Dasović

Kvaliteta rada socijalnih radnika iz perspektive korisnika centra za
socijalnu skrb 71

SEKCIJA 2. Praksa socijalnog rada s osobama starije životne dobi

Krasanka Glamuzina i Mara Kraljević

Preduvjet za osmišljavanje slobodnih aktivnosti osoba oboljelih od demencije 43

Božena Horvat-Alajbegović

Ugovori o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju – prednosti i rizici za sigurnu starost 45

Marijana Ljubić

Aktivnosti sa starijim osobama oboljelih od demencije u Domu za starije osobe Trnje 59

Marina Zupančić i Sanela Kovač Gajski

Organizirana skrb o osobama starije životne dobi – promjene na razini stručnjaka i korisnika 93

SEKCIJA 3. Mogućnosti unapređenja prakse socijalnog rada u pristupanju osobama koje žive u riziku od siromaštva

Olja Družić Ljubotina i Marijana Kletečki Radović

Kako živjeti i odgajati djecu u uvjetima siromaštva: perspektiva roditelja 37

Ljiljana Fabac i Dijana Vuković

Model socijalnog mentorstva u sustavu socijalne skrbi 41

Zdenka Maltar i Paula Čerlek

Rad s korisnicima koji žive u siromaštvu: perspektiva vježbenika i mentora 63

SEKCIJA 4. Osobe s teškoćama mentalnog i tjelesnog zdravlja: iskustva i perspektive u praksi socijalnog rada (I)

Marinka Bakula Anđelić i Sandra Čirkinagić

Socijalni rad i osobe s invaliditetom u Gradu Zagrebu 25

Blaženka Milički, Silvija Janković i Verica Sugnetić
Uloga socijalnih radnika u promicanju dostojanstva i vrijednosti ljudi .. 69

Andrea Šutić
Širenje krugova podrške - važan korak u procesu
deinstitucionalizacije 85

*Dragica Topolko, Blanka Kern, Gordana Poljak, Tanja Grabovac Šljubura,
Lidija Koletić i Josipa Ciglar*
Smještaj u udomiteljsku obitelj/dom prema individualnom planu na
razini korisnika 87

SEKCIJA 5. Briga o djeci i mladima u sustavu socijalne skrbi i lokalnoj zajednici

Tadeja Barun, Jelena Ćendo i Asja Zenko
Naših 17.000 km za obitelji 31

Anamarija Juroš, Vendi Keserica, Klaudia Devčić Majerić i Tatjana Hip
Iskustva i primjeri dobre prakse iz perspektive stručnjaka Centra za
mladež Zaprešić 47

Valentina Popović
„Dan mladih“ - instrument samoprocjene mladih u skrbi SOS Dječjeg
sela Hrvatska 79

Teodor Sabolić i Lucija Vejmelka
Iskustvo procesa udomljavanja i mogućnosti unapređenja udomiteljstva
djece iz perspektive udomitelja i stručnjaka 81

SEKCIJA 6. Obiteljsko nasilje i obiteljski sporovi: pogled iz različitih perspektiva u praksi socijalnog rada

Željka Barić, Maca Arlov Bokan, Silvia Vuković i Estera Bašić
Evaluacija doživljaja organizacije boravka u sigurnoj kući iz perspektive

žrtve nasilja u obitelji 29

Tatjana Katkić Stanić i Snježana Bubenik

Obiteljska medijacija kao način rješavanja obiteljskih sporova 51

Maja Pataky, Sanja Devčić i Dubravka Radaković

Evaluacija psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji iz perspektive počinitelja 75

Daniela Petković, Maja Šimić i Ljiljana Karlović

Socijalno uključivanje i pomoć žrtvama obiteljskog nasilja kroz obrazovanje i naknadnu skrb 77

SEKCIJA 7. Djeca i mladi u fokusu: mogućnosti unapređenja prakse socijalnog rada

Nataša Bijelić

Uloga socijalnog radnika u multidisciplinarnom pristupu djeci i adolescentima sa somatskim i psihičkim poteškoćama 33

Goran Brkić, Lucija Vejmelka i Katarina Radat

Potreba za tretmanom osuđenih počinitelja kaznenih djela iskorištavanja djece u svrhu dječje pornografije na Internetu 35

Nataša Koražija

„Zelena dvorana“ - rezultat strateškog planiranja i međuresorne suradnje 57

Mirjana Marojević

Sudjelovanje djece s teškoćama u razvoju u životu zajednice: prepreke i mogućnosti 67

SEKCIJA 8. Osobe s teškoćama mentalnog i tjelesnog zdravlja: iskustva i perspektive u praksi socijalnog rada (II)

Marina Majić i Paula Čerlek

Tretman i rehabilitacija ovisnika o alkoholu iz perspektive socijalnog radnika 61

<i>Dubravka Smolić, Biserka Lovrenčić i Nataša Kunštek</i> Dom za odrasle „Bidružica“ - praksa socijalnog rada kroz povijest ustanove i perspektiva u procesu transformacije	83
<i>Melita Vrdoljak, Marijo Vrdoljak, Katarina Vudjan, Josipa Kamenečki Leļjak, Danica Jurina i Źeljka Butorac</i> Psihosocijalna podrška i rehabilitacija	89
<i>Vlasta Zmazek i Ana Cukrov</i> Rijetke bolesti: izazov u sustavu socijalne skrbi	91

SEKCIJA 9. Novi izazovi i iskustva u praksi socijalnog rada

<i>Anđela Durđov, Franjica Gusić i Iva Penava</i> Utjecaj Europske unije na razvoj sustava socijalne zaštite u Hrvatskoj	39
<i>Nina Kalandrin, Andrej Ivan Nuredinović i Lucija Vejmelka</i> Zakon o sigurnosti na sportskim terenima: perspektiva navijača i implikacije za praksu socijalnog rada	49
<i>Jelena Matančević, Petra Drčić i Iva Mrdeža</i> Novi socijalni rizici i primjeri dobre prakse na lokalnim razinama: analize izabranih županija	65
<i>Alen Minić i Ksenija Švenda- Radeljak</i> Osnaživanje socijalno osjetljivih skupina kroz sustavno vježbanje joge po sustavu „Joga u svakodnevnom životu“	73

RADIONICE

<i>Tadeja Barun i Jelena Ćendo</i> Rad u domovima obitelji kao metoda socijalnog rada - izazovi, prednosti i nedostaci	97
---	----

<i>Vlasta Ereš, Doris Apostolovski i Vesna Grubišić- Juhas</i> „Mi smo zaboravili, nemojte i vi“	99
<i>Vlasta Grgec-Petroci</i> Strategije prevladavanja traume premještanja i važnost pripreme djeteta na posvojenje	101
<i>Nataša Horvat i Blaženka Presečan</i> Prezentacija Gradskog socijalnog programa grada Karlovca	103
<i>Ljilja Jelenčić, Marijana Pećnik i Željka Bele</i> Razvoj projektne ideje međugeneracijskih programa pružatelja socijalnih usluga	105
<i>Anamarija Juroš, Vendi Keserica, Klaudia Devčić Majerić i Kristina Kulaš</i> Prikaz radionice programa „Modifikacija ponašanja putem igre“ kroz iskustveno učenje	107
<i>Tatjana Katkić Stanić, Andrijana Frljak i Mirela Lizačić-Mundjer</i> Zaštita prava djece čiji su roditelji u zatvoru: izazovi međuresorne suradnje	109
<i>Zdravka Leutar, Ana Štambuk i Suzana Hlupić</i> Duhovnost kao resurs osnaživanja u praksi socijalnog rada	111
<i>Sanda Lovrić i Domagoj Kronstein</i> Doživljaj dobiti korisnika socijalne usluge u odnosu na angažman i doživljaj dobiti stručnjaka	113
<i>Nina Pećnik, Ivana Dobrotić i Jelena Baran</i> Ciljana podrška roditeljstvu: višestruke perspektive	115
<i>Danijela Sobočanec</i> Mogućnosti i izazovi socijalnog rada u gospodarstvu	117
<i>Martina Šarin, Lucija Vejmelka i Jelena Matančević</i> Projektni menadžment u socijalnom radu i socijalnoj politici: nove mogućnosti financiranja u praksi	119

<i>Ksenija Švenda-Radeljak i Alen Minić</i> Joga kao pomoć kod profesionalnog stresa pomagača	121
<i>Ivana Tutić Grokša i Dorotea Kušt</i> Obrazovanje socijalnih radnika te cjeloživotno učenje iz studentske perspektive- iskustva, prijedlozi i kritike socijalnih radnika iz prakse	123
<i>Kristina Urbanc i Marijana Kletečki Radović</i> Zašto odrasli trebaju bajke?	125
<i>Nina Vela Vrabec</i> Dječaci ne plaču, curice se ne tuku	127
<i>Vlatka Vincetić i Ivana Tomašić-Martinić</i> Radna integracija ranjivih skupina u društvenom poduzetništvu .	129
<i>Božica Vukmanović i Vesna Mihanović</i> Strategije jačanja pozitivnih kapaciteta djeteta s teškoćama u razvoju i njegove okoline	131

POSTER PREZENTACIJE

<i>Nikolina-Nina Andreis, Gorana Depolo, Slava Farac i Dobrila Petković-Kolumbić</i> Primjeri dobre prakse Centra za socijalnu skrb Korčula	135
<i>Iva Bačurin</i> Rezultati evaluacije programa "Roditeljstvo na drugačiji način" ...	137
<i>Marica Barišić</i> Socijalni radnik iz perspektive korisnika Centra za rehabilitaciju „Fra Ante Sekelez“ - Vrlika	139
<i>Klaudia Devčić Majerić, Anamarija Juroš, Vendi Keserica, Ružica Skopljak i Andreja Radić</i> Izazovi prakse socijalnog rada u civilnom sektoru	141
<i>Jasminka Dlesk Božić, Dubravka Maček i Lidija Dajak</i> Izazovi i perspektive razvoja socijalnih usluga za starije osobe ...	143

<i>Dia Dobrinčić Korenjak</i>	
Vrijednosti u stručnom radu Centra za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica	145
<i>Ada Filipaj</i>	
Savjetovalište – prva usluga	147
<i>Ljubica Leverda Hržina</i>	
Važnost adekvatnog pristupa korisniku i pružanja stručne potpore ..	149
<i>Loredana Macan</i>	
Volonterski menadžment i volonterizam u zajednici: primjer dobre prakse Doma za starije i nemoćne osobe „Alfredo Štiglić“ Pula	151
<i>Karolina Martinuš, Emil Sviben, Dijana Fijačko, Darinka Sviben i Dražen Čandrić</i>	
Može li drugačije?	153
<i>Mateja Petrić i Ivana Nikčević</i>	
Izazovi za praksu socijalnog rada u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave	155
<i>Kristina Rukavina, Tamara Žakula Desnica, Nataša Makarun, Ljiljana Bubnić, Klaudia Segnan Bilović, Iris Antolović i Mirjana Štampar Komjenović</i>	
Ambasadori „Tića“- djeca ravnopravni partneri u prevenciji nasilja nad i među djecom	157
<i>Teodor Sabolić i Ana Rukavina</i>	
Kockanje, rizična ponašanja i slobodno vrijeme adolescenata	159
<i>Luka Šimac</i>	
Socijalni radnik u ulozi zastupnika osobama s intelektualnim teškoćama u organiziranom stanovanju - primjena osobno usmjerenog planiranja	161
<i>Tamara Žakula Desnica, Ljiljana Bubnić, Nataša Makarun, Kristina Rukavina, Klaudia Segnan Bilović i Iris Antolović</i>	
„Tić“- model zaštite djece od zlostavljanja i zanemarivanja	163

PLENARNA IZLAGANJA

PLENARNO IZLAGANJE

Tatjana Katkić Stanić, Gordana Daniel

Što je zajedničko praksi socijalnog rada i Gaussovoj krivulji?

Razvoj prakse socijalnog rada u Hrvatskoj, kao i drugdje u Europi odvijao se u specifičnom gospodarskom, socijalnom i političkom okruženju s jakim uporištem u pravu, medicini, pedagogiji i karitativnom djelovanju. Razdoblje između dva svjetska rata nije bitno promijenilo tradicionalni sustav koji je pretežnim dijelom počivao na dobrotvornim inicijativama građana i udruga, a uz relativno malu državnu intervenciju. Po završetku II. svjetskog rata nova socijalistička vlast promovira egalitarne vrijednosti besklasnog društva, što znači unapređenje materijalnog standarda i socijalne sigurnosti siromašnih, radničkih slojeva stanovništva. Upravo je to, uz posvemašnju državnu kontrolu odredilo sustav socijalne politike, kao i razvoj servisa i prakse socijalnog rada u Hrvatskoj.

Novi standardi prakse koji se preuzimaju pretpostavljaju integriranje spoznaja suvremenog socijalnog rada u svakodnevnom radu, a koji po svojim osnovnim određenjima i etičkim načelima zagovara i promiče zaštitu ljudskih prava, jednakost i promjene sa i u korist korisnika, a proces osnaživanja temelji se na odnosu suradnje i zajedništva, povjerenja i dijeljenja moći.

Danas se područje prakse socijalnog rada ne odnosi samo na socijalnu skrb i rješavanje socijalnih problema, već i na druge oblike socijalnih intervencija. Socijalni radnici su odgovorni ne samo za pružanje neposrednih usluga u cilju rješavanja socijalnih problema, već su primarni ciljevi profesije i unapređenje kvalitete života građana, njihov dostojanstven život i razvoj potencijala te pitanja ljudskih prava i socijalne pravde.

Međutim, kroz stalne reformske procese i jaki pritisak mehanizama kontrole praksa socijalnog rada u Hrvatskoj sve se više pretvara u administrativni

model pružanja usluga, a sustavi (socijalne skrbi, pravosuđa, zdravstva, obrazovanja) ograničavaju, ne prepoznaju ili ne daju mogućnost intervencija i slobodnog izbora, niti primjenu pristupa i metoda socijalnog rada s ciljem suradnje, planiranja promjena, zagovaranja, promicanja ljudskih prava i jednakosti građana. To često dovodi socijalne radnike u svakodnevnom radu u „konflikt uloga“ između pravila koja određuju sustavi i „pomažuće“ uloge socijalnog rada, odnosno zaštite i zagovaranja ljudskih prava u cjelini.

Kako je praksa u značajnoj mjeri definirana socijalnim, ekonomskim i društvenim promjenama i krizama, te osobnim odnosom u reformskim procesima i procesima promjena, ključno je pitanje jesmo li kao stručnjaci spremni preuzeti odgovornost za korjenite promjene za sebe i svoje korisnike, aktivnim i kvalitetnim profesionalnim djelovanjem pridonijeti „normalnoj raspodjeli“ socijalne pravde i sigurnosti, kolektivne i osobne odgovornosti, solidarnosti i poštivanja ljudskih prava.

Ključne riječi: praksa socijalnog rada, „konflikt uloga“, odgovornost, promjene

Tatjana Katkić Stanić, Kaznionica u Turopolju, Ul. braće Radića 105,
Velika Gorica, tanja.kst@gmail.com

Gordana Daniel, SOS Dječje selo Hrvatska, Zavrtnica 5/III, Zagreb,
gordana.daniel@sos-dsh.hr

Multiperspektivnost u suvremenoj praksi socijalnog rada: teorija, praksa i etika uključivanja

Standardi prakse socijalnog rada mijenjaju se brzo i intenzivno. Teorijski koncepti, istraživačka paradigma, etika socijalnog rada te obrazovanje socijalnih radnika područja su na kojima smo svjedoci velikih promjena koje najopćenitije možemo opisati kao promjenu usmjerenosti na tzv. salutogenezu” (umjesto na dotadašnju „patogenezu”), odnosno, na potencijale, jačanje resursa i otpornost pojedinaca, obitelji, zajednice, te mijenjanje percepcije o korisnicima kao „problematičnima” i “nekompetentnima” za sudjelovanje u odlukama koje se tiču njihovih života. Interes za uključivanjem korisnika socijalne skrbi u proces planiranja i kreiranja usluga socijalne skrbi postoji još od 80-ih godina. No, iako u nekim zapadnoeuropskim zemljama postoje brojni primjeri dobre prakse uključivanja korisnika, kada je riječ o zemljama u tranziciji, iskustva na ovom području su skromna. Evaluacija usluga (zdravstvenih, obrazovnih, socijalnih itd.) od strane korisnika kod nas još uvijek predstavlja iznimku te se od korisnika zapravo ne očekuje da problematiziraju o tome je li pružena usluga postigla cilj, je li kreirana prema njihovim specifičnim potrebama ili je to naprosto „ono što je u tom trenutku bilo na raspolaganju”. Naša dosadašnja, objedinjena iskustva praktičara i teoretičara socijalnog rada pokazala su da postojanje zakonskih okvira samo po sebi nije dovoljno za integriranje spoznaja suvremenog socijalnog rada u svakodnevnu praksu, već je potrebno raditi na uspostavljanju određenih preduvjeta ravnopravnog uključivanja svih sudjelujućih perspektiva, a to znači: stručnjačke, korisničke, istraživačke i zakonodavne. I dok su tijekom proteklog desetljeća socijalni radnici (na)učili da profesionalna ekspertiza nije jedini niti najrelevantniji izvor spoznaja o poteškoćama korisnika i načinima pružanja pomoći, korisnici su za to vrijeme učili kako zastupati svoja prava i jačati kapacitete za partnerstvo sa stručnjacima. Profesionalni odnosi između stručnjaka i korisnika u RH danas

u velikoj mjeri odražavaju obilježja socijalnog modela, djelomično čak i modela građanskih prava (pogotovo na razini jačanja kapaciteta korisničkih organizacija i udruga). Istovremeno u odnosu između ovih dviju perspektiva i zakonodavne tek se počinje nazirati iskorak iz medicinskog modela. U tom kontekstu važno je promišljati kako educirati, informirati i osnažiti nadležne donositelje odluka za razvijanje partnerstva između stručnjaka, korisnika i zakonodavaca, te ih educirati za suodlučivanje umjesto aktualnog "top-down" pristupa.

Ključne riječi: *standardi prakse socijalnog rada, teorija, praksa i etika uključivanja, suodlučivanje*

Prof.dr.sc. Kristina Urbanc, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; kristina.urbanc@pravo.hr

IZLAGANJA

IZLAGANJE

Marinka Bakula-Anđelić , Sandra Čirkinagić

Socijalni rad i osobe s invaliditetom u Gradu Zagrebu

Cilj ovoga rada je prikazati i približiti specifičan model djelovanja Grada Zagreba u odnosu na osobe s invaliditetom, koji čine oko 12% ukupne populacije. Sustavno djelovanje prema ovoj populaciji razvija se od 2003., sukladno strateškim dokumentima koji su obvezujući za sve sudionike profesionalnog, političkog, javnog i civilnog sektora. Zagrebačka strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju 2011. do 2015. sadrži mjere i aktivnosti na područjima značajnim za svakodnevni život, od obrazovanja, zdravlja, socijalne skrbi, rada i zapošljavanja, stanovanja, mobilnosti, pristupačnosti i prijevoza, kulture; do sudjelovanja u javnom, kulturnom te političkom životu. Strategija prihvaća svrhu, ciljeve, definicije, temeljna načela i smjernice djelovanja nacionalnih i europskih dokumenata. Uključenost osoba s invaliditetom u kreiranje i provođenje mjera promovira korisničku perspektivu u socijalnom radu. Sve mjere i aktivnosti u Strategiji uključuju i podrazumijevaju kontinuitet u procesu osnaživanja korisnika, njihovih obitelji, organizacija i grada Zagreba kao lokalne zajednice. Osobe s invaliditetom kroz svoje aktivno sudjelovanje u provođenju ove politike pojavljuju se kao samozagovarači svojih prava. Istovremeno, ublažavanju mnogobrojnih posljedica diskriminacije s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom kao jednim od vodećih problema ove populacije, socijalni rad u području zaštite osoba s invaliditetom počiva na procesu osnaživanja njih samih, njihovih obitelji, udruga i organizacija i konačno cijele zajednice. Osobe s invaliditetom osnažuju se u svom djelovanju i utjecaju na društvo/zajednicu udruživanjem u organizacije radi promicanja samozagovaranja te ostvarivanja svojih prava. U izlaganju će se istaknuti važnost integrativnog pristupa prema

korisnicima i kvalitetne koordinacije rada svih javnih službi za uspješno ostvarenje prava i ravnopravno participiranje u zajednici osoba sa invaliditetom.

Ključne riječi: osobe s invaliditetom, ljudska prava, integrativni socijalni rad, koncept osnaživanja, uključenost korisnika

mr.sc. Marinka Bakula-Anđelić i mr.sc. Sandra Čirkinagić, Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Trg S. Radića 1, Zagreb;
marinka.bakula-andelic@zagreb.hr; sandra.cirkinagic@zagreb.hr

IZLAGANJE

Andreja Balaž, Petra Lovasić, Petar Šajfar

Studenti diplomskog studija socijalnog rada na pragu ulaska u svijet rada – izvor važnih spoznaja za razvoj sustava socijalne skrbi

Stručnjaci u sustavu socijalne skrbi nose veliki teret pri usklađivanju svojih osobnih i profesionalnih potreba, zadanih okvira sustava te potreba korisnika. Svake godine nova generacija magistara socijalnog rada završava svoj studij i ulazi na tržište rada, pretežno u sustav socijalne skrbi. Vodeći se time, proveli smo istraživanje sa studentima diplomskog studija socijalnog rada Studijskog centra socijalnog rada u Zagrebu, akademske godine 2014./2015. (N=59) s ciljem ispitivanja određenih karakteristika vezanih uz njihovo školovanje. Deskriptivnom analizom dobili smo podatke o njihovoj motivaciji za upis na studij, percepciji kompetentnosti, i profesionalnim aspiracijama. Podaci pomažu u problematiziranju pozicije stručnjaka koji tek započinju svoje radne karijere te sustavu predstavljaju važan izvor informacija o tome s kojim očekivanjima, potrebama i kompetencijama diplomanti dolaze. Sustav ima za cilj osigurati poticajno i perspektivno radno okruženje za stručnjaka koji se tada može razvijati i napredovati, kako na profesionalnom, tako i na osobnom planu, što rezultira većom kvalitetom rada i boljim rezultatima u odnosu s korisnicima. Istraživanje tendira longitudinalnoj provedbi sa svakom generacijom studenata diplomskog studija socijalnog rada s ciljem stvaranja obuhvatne baze empirijskih podataka koji mogu poslužiti za razvoj sustava socijalne skrbi koji će prepoznati stručnjaka kao ključnog dionika u borbi sa socijalnom problematikom.

Ključne riječi: socijalni rad, studenti, svijet rada, kompetentnost

Andreja Balaž, Petra Lovasić i Petar Šajfar, studenti; Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu Natorova 51, Zagreb; andreja.balaz@gmail.com

IZLAGANJE

Željka Barić, Maca Arlov Bokan, Silvia Vuković, Estera Bašić

Evaluacija doživljaja organizacije boravka u sigurnoj kući iz perspektive žrtve nasilja u obitelji

Nasilje u obitelji predstavlja veliki javnozdravstveni i društveni problem, koji nosi duboke posljedice na samu žrtvu obiteljskog nasilja, koja kada i donese konačnu odluku da se makne iz kruga nasilja, isto može postići jedino uz psihosocijalnu i pravnu podršku. Sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi žrtva obiteljskog nasilja ima pravo na privremeni smještaj u kriznim situacijama, kada je procijenjeno da postoji životna ugroženost te je osobi potrebna i fizička zaštita od počinitelja nasilja. Dom za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja „Duga-Zagreb“ osnovan je u travnju 2007. godine, kada je realiziran i prvi smještaj žrtve obiteljskog nasilja. Kao ustanova socijalne skrbi, Dom osigurava sve oblike tretmana, savjetovanja i usluge, koje su besplatne, kontinuirane i individualizirane potrebama korisnika na smještaju. Iz toga razloga smatramo važnim razvijati kvalitetu usluga koje Dom pruža, zbog čega je povratna informacija od samih korisnica na smještaju od neprocjenjive važnosti. Stoga, ovim radom želimo prikazati zadovoljstvo iskustvom smještaja u Domu „Duga-Zagreb“ iz perspektive samih korisnika. Navedene podatke planiramo prikazati obradom evaluacijskih listova, koje odrasli korisnici ispunjavaju prilikom napuštanja ustanove. Podaci će biti obrađeni kvantitativnom analizom podataka i obuhvaćati će razdoblje od 2007. godine pa do sredine 2015. godine i uključivati će uzorak od 197 korisnika. U samom izlaganju planiramo prikazati rezultate, unutar kojih ćemo prikazati zadovoljstvo uvjetima smještaja u Domu „Duga-Zagreb“ (prehrana, uvjeti boravka, kućni red i sl.), zatim dobivenim uslugama na smještaju (psihosocijalna rehabilitacija), kao i vlastitim očekivanjima smještajem.

Ključne riječi: *potrebe korisnika na smještaju, zadovoljstvo iskustvom smještaja, kvaliteta usluga*

Željka Barić, Maca Arlov Bokan, Silvia Vuković i Estera Bašić, Dom za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja „Duga – Zagreb“, P.P. 133, Zagreb; baric@duga-zagreb.hr

IZLAGANJE

Tadeja Barun, Jelena Ćendo, Asja Zenko

Naših 17.000 km za obitelji

Projekt „Brižan dom za svako dijete“ baziran je na ispitivanju potreba djece i obitelji na području Sisačko-moslavačke županije, kao i strateškom opredjeljenju organizacije SOS Dječje selo Hrvatska da odgovori na potrebe lokalne zajednice u pogledu unapređenja kvalitete života i prevencije izdvajanja djece iz njihovih obitelji. Provođenje projekta započelo je u lipnju 2014. godine uz financijsku podršku Ministarstva socijalne politike i mladih. Projekt ima za cilj podići razinu i kvalitetu socijalnih usluga u Sisačko-moslavačkoj županiji temeljem razvoja i provedbe socijalnih usluga utemeljenih na potrebama korisnika, čime se doprinosi smanjenju broja djece koja se izdvajaju iz obiteljskog okruženja te se unaprjeđuje kvaliteta skrbi o djeci u biološkim obiteljima i obiteljima udomitelja. Uz SOS Dječje selo Lekenik partneri na Programu su Centar za socijalnu skrb Sisak, Općina Lekenik i Sisačko-moslavačka županija. Navedeni ciljevi programa postižu se kroz dvije osnovne aktivnosti- savjetovalište i mobilni tim. Mobilni tim predstavlja inovativni pristup pružanju stručne podrške djeci i obiteljima u njihovim domovima. Njegova inovativnost nije samo u činjenici da uslugu stručne podrške čini dostupnijom svim obiteljima bez obzira na uvjete života, mjesto stanovanja ili bilo koje druge okolnosti, nego i zbog činjenice da se sama usluga kreira u suradnji s korisnicima i u skladu s njihovim potrebama. Kroz izlaganje i projekciju filma „Naših prvih 17.000 km za obitelji“ prikazati ćemo provedene aktivnosti, osvrnuti se na korištenu metodologiju rada, prikazati postignute rezultate iz perspektive stručnjaka, ali i korisnika. Nadalje, biti će prikazani i rezultati provedene evaluacije, kao i zaključci naučenih lekcija nakon godinu dana provedbe.

Ključni pojmovi: *biološka obitelj, prevencija izdvajanja, mobilnost, dostupnost socijalnih usluga*

Tadeja Barun, Jelena Čendo i Asja Zenko, SOS Dječje selo Hrvatska, Zavrtnica 5, Zagreb; tadeja.barun@sos-dsh.hr

IZLAGANJE

Nataša Bijelić

Uloga socijalnog radnika u multidisciplinarnom pristupu djeci i adolescentima sa somatskim i psihičkim poteškoćama

Socijalni radnik u zdravstvu provodi procjenu socijalnih, emocionalnih, obiteljskih, financijskih i drugih okolinskih čimbenika vezanih uz djetetovo liječenje u bolnici te po završetku liječenja mogućnosti sigurnog otpusta iz bolnice. Dijete i/ili roditelje na razgovor socijalnom radniku upućuje djetetov odjelni ili ambulatni liječnik, a socijalni radnik samostalno identificira problem i daljnje intervencije koje će se poduzimati kako bi se pružila pomoć djetetu i njegovoj obitelji. Socijalni radnik, ukoliko je to moguće u odnosu na dob i težinu oboljenja, prvenstveno uspostavlja suradnju s djetetom, nadalje s članovima njegove obitelji i po potrebi ustanovama socijalne skrbi, a radi planiranja daljnje skrbi djeteta u njegovom domu ili odgovarajućoj ustanovi. Područja rada socijalnog radnika na odjelima pedijatrijske skrbi u KBC Zagreb: 1) planiranje sigurnog otpusta djeteta iz bolnice; 2) procjena roditeljskih kapaciteta u preuzimanju daljnje brige i njege bolesnog djeteta pri otpustu iz bolnice, u suradnji s nadležnim ustanovama socijalne skrbi; 3) sumnja na nasilje u obitelji, nasilje ili zanemarivanje djece - kontinuirana suradnja s Centrom za socijalnu skrb, policijom i ostalim nadležnim ustanovama; 4) savjetovanje i informiranje roditelja o pravima u sustavu socijalne skrbi; 5) psihosocijalni rad s obiteljima u riziku. Kod pristupa djeci i adolescentima sa somatskim i psihičkim poteškoćama važno je naglasiti značaj timskog, integrativnog i interdisciplinarnog pristupa u dijagnostici, liječenju, rehabilitaciji i resocijalizaciji djeteta s ciljem zaštite života i zdravlja djeteta te pružanja psihosocijalne podrške cijeloj obitelji.

Ključne riječi: *zdravstvo, pedijatrija, multidisciplinarni tim, dijete, obitelj*

Nataša Bijelić, Klinički bolnički centar Zagreb, Zagreb;
nbijelic@kbc-zagreb.hr

IZLAGANJE

Goran Brkić, Lucija Vejmelka, Katarina Radat

Potreba za tretmanom osuđenih počinitelja kaznenih djela iskorištavanja djece u svrhu dječje pornografije na Internetu

Republika Hrvatska supotpisnica je Konvencije Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog nasilja. U Poglavlju III. Konvencije u članku 10. koji se odnosi na Nacionalne mjere koordinacije i suradnje upućuje se da će svaka stranka poticati suradnju među nadležnim državnim tijelima, civilnim društvom i privatnim sektorom, radi boljeg sprječavanja i suzbijanja seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja djece te razvijati mehanizme za prikupljanje podataka ili koordinacijska tijela na državnoj ili lokalnim razinama te u suradnji s civilnim društvom, s ciljem promatranja i ocjene pojave seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja djece, uz poštivanje zahtjeva vezanih uz zaštitu osobnih podataka. Cilj ovog izlaganja je potaknuti na promišljanje o potrebi i mogućnostima uvođenja tretmana u okviru prakse socijalnog rada počiniteljima osuđenima za iskorištavanje djece za pornografiju. Kako ne postoje sustavni statistički podaci o razmjeru seksualnog zlostavljanja djece u Europi u ovoj prezentaciji biti će prikazani preliminarni rezultati jedinog istraživanja na ovu temu u RH. Istraživanjem su obuhvaćena ukupno 54 predmeta probacijskih poslova u razdoblju od 1.1.2013. do 31.10.2014. koji su evidentirani u Probacijskom informacijskom sustavu (Probation service information system). Svrha istraživanja je analiza dokumentacije osuđenih odraslih počinitelja kaznenih djela koja uključuju dječju pornografiju i elektroničko nasilje. Prikaz rezultata uključiti će informacije o počiniteljima i vrsti kaznenog djela, ali i vrsti sankcije koja se u većini slučajeva svodi na rad za opće dobro bez

sustavnog tretmana počinitelja te ostale podatke koji će doprinijeti boljem razumijevanju kaznenih djela na štetu djece i maloljetnih osoba u području dječje pornografije i elektroničkog nasilja.

Ključneriječi: iskorištavanje djece za pornografiju, analiza dokumentacije, potreba za tretmanom počinitelja

Goran Brkić, Ministarstvo pravosuđa, Ulica grada Vukovara 49, Zagreb
Dr.sc Lucija Vejmelka, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet
Sveučilišta u Zagrebu, Nazorova 51, Zagreb; lucijav@gmail.com
Katarina Radat, Društvo za socijalnu podršku, Bijenička 9, Zagreb

IZLAGANJE

Olja Družić Ljubotina, Marijana Kletečki Radović

Kako živjeti i odgajati djecu u uvjetima siromaštva: perspektiva roditelja

Iskustvo života u siromaštvu i neimaštini djeci je posve drugačije nego odraslim osobama. Ona su osjetljivija na negativne učinke života u neimaštini, imaju puno više specifičnijih i neposrednijih potreba na koje je važno odgovoriti "sada i ovdje" da bi dobili priliku za stjecanje vještina, znanja i povjerenja potrebnih za ostvarivanje punih potencijala i interesa. Polazeći od relevantnosti teme siromaštva u ranom djetinjstvu i nedovoljne istraženosti dječjeg siromaštva u Hrvatskoj, UNICEF je nedavno proveo prvo cjelovito istraživanje o siromaštvu predškolske djece pod nazivom Siromaštvo i dobrobit djece predškolske dobi u Republici Hrvatskoj. Autorice izlaganja, koje su bile članovi istraživačkog tima u sklopu navedenog projekta, provele su razgovore u fokusnim grupama s roditeljima predškolske djece koji žive u uvjetima siromaštva. U izlaganju će biti prikazan dio istraživanja koji se odnosi na kvalitativni aspekt kojim su dobivene dublje spoznaje o tome kako je podizati djecu u uvjetima siromaštva. Biti će prikazani ključni problemi s kojima se suočavaju siromašni roditelji: 1) iz jednoroditeljskih obitelji, 2) s troje i više djece, 3) koji imaju dijete s teškoćama u razvoju, 4) romske nacionalne manjine, 5) sa sela, 6) iz grada te 7) primatelji jednokratne novčane pomoći. U izlaganju će biti prikazani neki važni uvidi o tome s kojim se sve teškoćama suočavaju roditelji djece koja žive u uvjetima siromaštva. Također će se problematizirati na koji način sustav socijalne skrbi, drugi dionici, ali i profesija socijalnog rada mogu odgovoriti na navedene potrebe ove ranjive skupine.

Ključne riječi: *siromaštvo djece, roditelji, dobrobit djece*

Doc.dr.sc. Olja Družić Ljubotina i doc.dr.sc. Marijana Kletečki Radović, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; olja_druzic@yahoo.com; marijana.kletecki@zg.t-com.hr

IZLAGANJE

Anđela Durđov, Franjica Gusić, Iva Penava

Utjecaj Europske unije na razvoj sustava socijalne zaštite u Hrvatskoj

Usmjerena na ekonomski i politički razvoj, zbog novonastalih izazova, 80ih godina 20-tog stoljeća, Europska Unija pravi zaokret u kontekstu jačanja svijesti o socijalnim problemima u Europi. Aktivnija uloga EU u socijalnoj politici i socijalnoj zaštiti danas je u središtu socijalne Europe. Pristupanjem Hrvatske u EU, ali i drugih posttranzicijskih zemalja, EU se susreće s posebnim stanjem i uvjetima. To se očituje u posebnom političkom, društvenom i gospodarskom prostoru, s jedinstvenim institucionalnim krajolikom, te u specifičnoj upravljačkoj kulturi i brojnim ostavštinama socijalizma. Osim institucionalnih odrednica, drugi niz pitanja vezanih uz ekonomske troškove, financijsku pomoć i aspekte preraspodjele ključ su potpunog razumijevanja sudjelovanja Hrvatske u Europskoj Uniji. Zbog toga ćemo u ovom izlaganju prikazati usporedbu izdataka za socijalnu zaštitu te osnovne zakonodavne, institucionalne i reformske promjene nastale stupanjem u EU. Također, ulaskom u EU države članice imaju na raspolaganju znatna proračunska sredstva. Budući da je za provedbu programa i iskorištavanje sredstava fondova EU potreban niz zakonskih, strateških, operativnih i provedbenih dokumenata, koji definiraju s jedne strane iznose sredstava i prioritete, a s druge strane pravila provođenja i provedbene sustave, u ovom izlaganju osvrnut ćemo se na dosadašnje iskustvo u (ne)uspjehu Hrvatske u provođenju istih.

Ključene riječi: EU fondovi, pogodnosti, praksa socijalnog rada, socijalne promjene

Anđela Durdov, Franjica Gusić i Iva Penava, studenti, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; andjela@live.co.uk; franjica.gusic@gmail.com; iva.penava1992@gmail.com

IZLAGANJE

Ljiljana Fabac, Dijana Vuković

Model socijalnog mentorstva u sustavu socijalne skrbi

Socijalno mentorstvo je inovativan model rada u sustavu socijalne skrbi u Hrvatskoj, proveden u okviru projekta „Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina“ u sklopu IV komponente (IPA) razvoj ljudskih potencijala. U okviru projekta provedena je edukacija iz socijalnog mentorstva 21 socijalnog radnika iz Centara za socijalnu skrb, a testirana je i primjena modela u praksi tijekom 2011. godine. Cilj socijalnog mentorstva je poboljšanje kvalitete života socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina kroz motiviranje i osnaživanje, s krajnjim ciljem njihovog socijalnog uključivanja. Ključni elementi modela socijalnog mentorstva temelje se na izboru korisnika, izgradnji odnosa s korisnikom i međusobnog povjerenja između mentora i korisnika, holističkom pristupu u radu, izradi individualnog plana aktivnosti zajedno s korisnikom kroz SWOT i SMART analizu, s postavljanjem kratkoročnih i dugoročnih ciljeva.

Ciljana skupina u fazi testiranja modela bili su dugotrajno nezaposleni, korisnici pomoći za održavanje, motivirani za promjene, suočeni s barem 2 prepreke, u dobi od 30-40 godina, s osnovnim ili srednjoškolskim obrazovanjem. Provedbom pilot projekta u centrima za socijalnu skrb kroz neposredan rad s korisnicima dolaze do izražaja prednosti primjene modela socijalnog mentorstva. U završnom dijelu izlaganja razmotrit ćemo iz perspektive socijalnog mentora mogućnosti kao i ključne izazove primjene modela socijalnog mentorstva u sustavu socijalne skrbi i van njega.

Ključne riječi: socijalno mentorstvo, socijalno uključivanje, individualni

plan aktivnosti

Ljiljana Fabac, Centar za socijalnu skrb Zadar, Andrije Hebranga 1,
Zadar; ljfabac@hotmail.com

Dijana Vuković, Centar za socijalnu skrb Hrvatska Kostajnica, Trg
kralja Tomislava 2b, Hrvatska Kostajnica

IZLAGANJE

Krasanka Glamuzina, Mara Kraljević

Preduvjet za osmišljavanje slobodnih aktivnosti osoba oboljelih od demencije

Neurodegenerativne bolesti predstavljaju vrlo šaroliku skupinu bolesti kojima je osnovna karakteristika propadanje određenih dijelova mozga i posljedično tome umanjene kvalitete života. Među najpoznatijim bolestima iz ove skupine je Alzheimerova bolest. Oboljeli od ove bolesti obično nisu sposobni samostalno živjeti nego zahtijevaju odgovarajuću brigu i smještaj. Pri razvoju bolesti kognitivni deficiti vidljivi su kroz promjene u govornom izražavanju, čitanju i pisanju, pažnji te pamćenju. Iako je Alzheimerova bolest zasad neizlječiva, podrška u liječenju se odnosi na prevenciju daljnje neurodegeneracije, odnosno farmakološko modificiranje toka bolesti. U radu s oboljelima bitan segment je komunikacija. Komunikaciju s oboljelima treba prilagoditi njihovim mogućnostima, što podrazumijeva primjenu integrativne validacije, tzv. koncept edukacije za rad s oboljelima. Oboljelima se ne treba nametati usvajanje novih znanja, već poticati održavanje postojećih. Aktivnosti i terapije za oboljele trebaju biti formulirane s ciljem poboljšanja njihove socijalne, emocionalne i duhovne dobrobiti, kako bi se osjećali sigurno, prihvaćeno i korisno. Aktivnosti trebaju biti smislene kako bi prodrle u već postojeće vještine i sposobnosti, sjećanja i interese osobe. Također, demencija može potaknuti kreativnost, a svaki oblik umjetničkog izražavanja treba prepoznati i poticati. Pri tome su izuzetno važne odgovarajuće radno okupacijske aktivnosti. Jedna od mogućih aktivnosti je i čitanje s oboljelim osobama pri čemu treba voditi računa o strukturi, sadržaju, načinu prezentacije odabranog teksta uz uvažavanje osobnosti oboljelog.

Ključne riječi: *demencija, aktivnosti i terapija za oboljele, integrativna validacija, strategija čitanja, Alzheimerova demencija*

Krasanka Glamuzina i Mara Kraljević, Dom za starije osobe
„Medveščak“, Trg D. Iblera 8, Zagreb;
krasanka.glamuzina@zg.t-com.hr

IZLAGANJE

Božena Horvat-Alajbegović

Ugovori o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju – prednosti i rizici za sigurnu starost

U neposrednom radu i svakodnevnoj praksi CZSS Zagreb uočen je visoki stupanj neinformiranosti i nezaštićenosti starijih građana koji kroz sklapanje ugovora o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju žele osigurati sigurnu starost. Često su izloženi nepovoljnim utjecajima, pritiscima i manipulaciji čak i od uže obitelji kako bi sklopili jedan od spomenutih ugovora, bez prethodne pripreme i procjene vlastitih interesa u tom pravnom poslu koji je sam po sebi rizičan. Posljedice štetno sklopljenih ugovora izravno utječu na ugrožavanje ljudskih prava, dostojanstvo, integritet, zdravlje i socijalnu sigurnost ove skupine građana koja se Centru obraća za pomoć kada su već nastupile štetne posljedice takvog pravnog posla. Suočen sa ovom pojavom, a u cilju pružanja podrške ,pomoći i javnog zagovaranja za pozitivne promjene Centar je organizirao javnu tribinu na kojoj je okupio sve značajne dionike koji mogu utjecati na donošenje odluka za unapređenje položaja i zaštite starijih osoba te smanjenje rizika pri sklapanju navedenih ugovora. S istim ciljem je potpisano partnerstvo sa Hrvatskim pravnim centrom na projektu pod nazivom Sigurnost u trećoj dobi – kako izbjeći rizike pri raspolaganju imovinom kojim želimo zajednički doprinijeti cjelovitom i pravodobnom informiranju te pružanju podrške starijim osobama. Osjećaj sustavne nezaštićenosti i bespomoćnosti ove kategorije građana unatoč brojnim preprekama za Centar i profesiju socijalnog rada predstavlja profesionalni izazov i pruža mogućnost utjecanja na unapređenje zaštite i socijalne sigurnosti starijih osoba što planiramo postići osnaživanjem profesionalnih kompetencija i vještina stručnjaka,

pružanjem neposredne podrške starijim osobama, međuresornom suradnjom i partnerstvom sa udrugama civilnog društva.

Ključne riječi: *starost, ugovori, informiranje, podrška, unapređenje*

Božena Horvat-Alajbegović, Centar za socijalnu skrb Zagreb, Eugena Kumičića 5, Zagreb; ravnateljica@czss-zagreb.hr

IZLAGANJE

Anamarija Juroš, Vendi Keserica, Klaudia Devčić Majerić, Tatjana Hip

Iskustva i primjeri dobre prakse iz perspektive stručnjaka Centra za mladež Zaprešić

Centar za mladež Zaprešić je nevladina, neprofitna udruga osnovana 1998. godine na poticaj Gradskog vijeća Grada Zaprešića. Glavni cilj Centra je organiziranje različitih aktivnosti kako bi se osigurao zdrav i kreativan život djece i mladeži u Zaprešiću. Kroz različite projekte potičemo i uključivanje šire javnosti u rješavanje pitanja od zajedničkog interesa za zaprešićku djecu i mlade te sve navedeno ujedno predstavlja primjer dobre prakse. Aktivnosti koje se trenutno provode u Centru usmjerene su na sprječavanje neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži putem preventivnih programa i projekata te na razvoj lokalnog volonterskog menadžmenta. Projektima obuhvaćamo različite korisnike, od djece do osoba starije životne dobi, uvodeći u svoj rad različite socijalne usluge koje odgovaraju na njihove potrebe koje lokalna zajednica do sada nije uspjela zadovoljiti. Osim toga, u Centru se organiziraju edukacije za roditelje, učitelje, voditelje i volontere, supervizije, tribine, izložbe te promotivne aktivnosti. U nastojanju da na jednom mjestu okupimo lokalne institucije i sve stručnjake s gradskog područja, koji u fokusu svog djelovanja imaju rad s djecom i mladima, radimo u partnerskom ili suradničkom odnosu s Gradom Zaprešićem, osnovnim školama u gradu i okolici, srednjom školom, dječjim vrtićima, Centrom za socijalnu skrb, itd. Jedan od primjera dobre prakse je i sveobuhvatni preventivni program "Modifikacija ponašanja putem igre – MPPI" koji provodimo u suradnji sa zaprešićkim osnovnim školama. Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih uvrstilo je navedeni program među 14 potencijalnih model-programa koji zadovoljavaju standarde kvalitetnog

programa i predstavljaju primjer dobre prakse.

Ključne riječi: *primjer dobre prakse, perspektiva stručnjaka, MPPI*

Anamarija Juroš, Vendi Keserica, Klaudia Devčić Majerić i mr. Tatjana Hip, Centar za mladež Zaprešić, Matije Gupca 4, Zaprešić; anamarija@czmz.hr, anamarija.juros@gmail.com

IZLAGANJE

Nina Kalandrin, Andrej Ivan Nuredinović, Lucija Vejmelka

Zakon o sigurnosti na sportskim terenima: perspektiva navijača i implikacije za praksu socijalnog rada

Od svog prvog izglasavanja Zakon o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima (2003.) nije bio zakon koji je donesen kao dio zakonodavnog procesa kojim se nastoje urediti određeni odnosi u demokratskom društvu već kao odgovor na pritiske medija koji su događaje na nogometnim terenima i van prikazivali kao opasnosti velikih razmjera koje su rješive jedino brzim, radikalnim i represivnim mjerama. Vlada RH još je tri puta donosila izmjene i dopune ZSNŠN, ali svaki put sankcije su se povećavale, a sam Zakon postajao je sve represivniji. Cilj izlaganja je upoznati sudionike Simpozija s potrebama navijača i mogućnostima unaprjeđenja rada na relaciji socijalnih radnika i navijača. Uvodni dio izlaganja prikazati će proces početka rada s navijačima od inicijalne faze i motivacije za rad do krajnje zacrtanog cilja. Središnji dio izlaganja odnosi se na kvalitativno istraživanje provedeno s navijačima Dinama Bad Blue Boysima (N=8). Cilj istraživanja bio je saznati perspektivu navijača o sadašnjem Zakonu te koje su konkretne mjere potrebne za njegovu izmjenu. Podaci su prikupljeni fokus grupom, a potom su kvalitativno obrađeni tematskom analizom. Analiza prikupljenih podataka pokazala je da navijači nisu zadovoljni trenutnim Zakonom u niti jednom pogledu. Ukazano je koje su to nelogičnosti te su istaknuti konkretni prijedlozi za izmjenu i dopunu postojećih Zakona i propisa. Navedena saznanja su prvi korak šireg istraživačkog projekta ali svakako pridonose razumijevanju cjelokupnog procesa nužnosti izmjene postojećeg Zakona i naglašavaju potrebu za reformom na tom planu, dajući konkretne prijedloge i smjernice za provedbu iste.

Ključne riječi: mogućnosti unapređenja rada s navijačima, perspektiva navijača, procjena potreba, izmjena zakona

Nina Kalandrin, Andrej Ivan Nuredinović i dr.sc. Lucija Vejmelka,
Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u
Zagrebu, Nazorova 51, Zagreb; nkalandrin@gmail.com

IZLAGANJE

Tatjana Katkić Stanić, Snježana Bubenik

Obiteljska medijacija kao način rješavanja obiteljskih sporova

Razvoj usluga za podršku djeci i obitelji na razini lokalne zajednice jedan je od prioriteta socijalne politike u Republici Hrvatskoj, dok istovremeno potrebe za pružanjem usluga u kriznim situacijama za obitelj i djecu višestruko nadilaze kapacitete centara za socijalnu skrb. U takvim okolnostima čak i usluge koje je centar za socijalnu skrb dužan pružati nisu dostatne i zadovoljavajuće zbog nedovoljnog broja stručnjaka, preopterećenosti i konflikta uloga. U odnosu na obitelji koje su u tretmanu centra za socijalnu skrb, stručni radnici istovremeno imaju savjetodavnu, „medijatorsku“ ulogu, pokreću postupke, upozoravaju, podnose prijedloge i mišljenja sudu te izriču, odnosno pokreću mjere obiteljsko-pravne zaštite. Kako je pitanje ostvarivanja sadržaja roditeljske skrbi, pravo, i roditelja i djece, nemogućnost postizanja sporazuma, odnosno izostanak hitne i adekvatne intervencije s ciljem postizanja sporazuma izaziva daljnje sukobe, nove sudske postupke i ugrožava prije svega interes djece. Stoga je cilj ovog rada prikazati prednosti obiteljske medijacije kao metode djelotvornog rješavanja sporova i narušene komunikacije između članova obitelji pregovaranjem oko spornih pitanja. U radu će se prikazati rezultati projekta kojeg provodi Zagrebačka udruga socijalnih radnika kroz financijsku potporu Grada Zagreba (Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom), a koji imaju za svrhu razvoj različitih vrsta socijalnih usluga građanima u lokalnoj zajednici. Projekt je usmjeren provođenju obiteljske medijacije, kako bi se zaštitio interes djece i obitelji, a u velikoj mjeri i prevenirao niz sudskih postupaka, poduzimanja mjera obiteljsko-pravne i kazneno-pravne zaštite, kao i nasilno ponašanje u obitelji, koje je često posljedica

dugotrajno poremećenih odnosa i nemogućnosti postizanja dogovora. Prikazat će se rezultati provedenih medijacija temeljem povratnih informacija, odnosno samoevaluacije korisnika i supervizije provedenih „slučajeva“ obiteljske medijacije tijekom provođenja projekta. Dobiveni podaci poslužit će analizi procjene potreba za ovom vrstom usluge, identificiranju poteškoća u provođenju medijacije te izazovima za budućnost.

Ključne riječi: *obiteljska medijacija, sukob, sporazum, interes djece*

Tatjana Katkić Stanić i Snježana Bubenik, Udruga socijalnih radnika Grada Zagreba i Zagrebačke županije; tanja.kst@gmail.com

IZLAGANJE

Štefica Karačić, Milena Bilopavlović

Začarani krug ovisnosti o sustavu socijalne skrbi – iskustva i izazovi

Ovisnost korisnika o sustavu socijalne skrbi ozbiljan je izazov za stručnu praksu i cijelu zajednicu. Usko je povezana s aktualnom društvenom i gospodarskom situacijom, javnim politikama, ali i s učincima djelatnosti socijalne skrbi. Sustav nema dovoljno razvijene mehanizme praćenja, niti adekvatan model rješenja ovog problema. Primarno je usmjeren na suzbijanje zlouporabe prava, umjesto na otklanjanje uzroka ovisnosti korisnika o skrbi i moguće promjene. Ulaskom u sustav socijalne skrbi korisnici očekuju pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i stručnu podršku u rješavanju nepovoljne osobne i obiteljske situacije. Međutim, pomoć i podrška koju ostvare vrlo često nije dostatna, pa su resursi korisnika za samostalno suočavanje s životnim izazovima dugotrajno smanjeni. To prije svega utječe na duljinu ostvarivanja prava, odnosno „boravak“ korisnika u sustavu, njihov odnos prema pomagačima i pomoći koju ostvaruju, kao i na socijalnu integraciju korisnika. Nažalost, ovaj problem još uvijek nije dovoljno prepoznat. Zato se trebamo upitati kako pomažemo? Da li sustav osnažuje ili pasivizira svoje korisnike, koji su ključni uzroci dugotrajnog korištenja prava i kako ih možemo prevladati? Kroz iskustva i primjere dobre prakse Caritasa Zagrebačke nadbiskupije ukazati ćemo na najvažnije izazove i mogućnosti uspješnijeg osnaživanja korisnika za samostalan život i ravnopravnu participaciju u zajednici.

Ključne riječi: *korisnici, ovisnost o skrbi, osnaživanje, promjene*

Štefica Karačić, Dom za starije osobe Centar, Klaićeva 10, Zagreb;
steficakaracic@yahoo.com

Milena Bilopavlović, Caritas Zagrebačke nadbiskupije, Vlaška 36,
Zagreb; czn@czn.hr

IZLAGANJE

Predrag Korać

Pomoć u kući - istraživanje zadovoljstva korisnika pruženom uslugom

Dom za stare i nemoćne osobe Sveti Antun, kao licencirani pružatelj usluge pomoći u kući, uslugu pruža za 150 korisnika na području Grada Karlovca i uže okolice. U sklopu pružanja usluge, već četvrtu godinu provodi se evaluacija zadovoljstva korisnika pružanim segmentima usluge (hranom, dostavom, uslugom pomoći, ljubaznošću osoblja i povjerenjem prema osoblju) te se radi usporedba dobivenih podataka na godišnjoj razini i između promatranih godina. Evaluacija i usporedba dobivenih rezultata radi se s ciljem kontinuiranog uvida u kvalitetu pružane usluge i poboljšanja iste. U izlaganju se biti prezentiran upitnik konstruiran za potrebe istraživanja, dobiveni rezultati tijekom četiri godine i njihova međusobna usporedba, rezultati elastičnosti i prihvatljivosti cijene koju korisnici mogu platiti za pruženu uslugu, demografska obilježja korisnika i odnos prema usluzi te demografska obilježja korisnika i usporedba potrebe za pomoći u kući sa ili bez obroka. Dobiveni rezultati razmatrat će se iz perspektive važnosti provođenja evaluacijskih istraživanja u praksi socijalnog rada. Ovo istraživanje pokazalo se korisnim obzirom na to da omogućava jasan i mjerljiv kriterij praćenja kvalitete usluga u domu kroz vremenski period i omogućilo je uspostavljanje željenog indeksa kvalitete. Također, na taj način otvorio se još jedan komunikacijski kanal prema krajnjem korisniku, kao i korisnika prema pružatelju usluge te se omogućilo sudjelovanje korisnika i uvažavanje korisničke perspektive u kreiranju određenih akcija i mjera za pružanje što kvalitetnije usluge. Korist evaluacijskog istraživanja za osoblje koje pruža uslugu ogleda se u

povratnoj informaciji u vidu jasnog i mjerljivog pokazatelja kvalitete rada, a time i mogućnosti za njegovo unaprijeđenje.

Ključne riječi: *evaluacijsko istraživanje, pomoć u kući, zadovoljstvo korisnika, socijalni rad*

Predrag Korać, Dom za starije i nemoćne osobe Sveti Antun,
Kukuljevićeva 2, Karlovac, predragkorac@domsvantun.hr

IZLAGANJE

Nataša Koražija

„Zelena dvorana“ – rezultat strateškog planiranja i međuresorne suradnje

Kao primjer dobre prakse pokazalo se aktivno uključivanje mladih u programe promicanja pozitivnih stilova života u vlastitoj zajednici, temeljen na iskustvu rada inter-sektorske grupe za mlade formirane u okviru projekta Zdrava županija Krapinsko-zagorska, u kojoj je socijalni radnik neizostavan član. Temeljem analize problema prekomjernog pijenja mladih predloženi su modeli njegovog rješavanja - kroz okupljanje i unapređenje suradnje ključnih dionika procesa skrbi za mlade na županijskoj razini te aktivno uključivanje samih mladih. Aktiviranje ciljane populacije te njezino povezivanje ostvareno je osnivanjem Mreže mladih Krapinsko-zagorske županije. U okviru projekta Županija i grad Zabok ponudili su prostor za okupljanje mladih s ciljem kvalitetnijeg provođenja slobodnog vremena (Zelena dvorana u Zaboku). S Mrežom mladih zajednički je oblikovana programska ponuda (pojedinačni programi i projekti glazbene, informatičke, likovne i druge ponude u kategorijama njihovih interesa koji će okupljati mlade) te osigurani resursi koji će omogućiti rad centra za mlade. Do osnivanja ovog centra nije postojalo mjesto za okupljanje mladih radi kvalitetnog provođenja slobodnog vremena. U razdoblju od ožujka 2010. godine do veljače 2012. godine dvorana je imala iskorištenost od 7333 sati, a kroz nju je uključivanjem u kreiranje i provođenje programa i projekata ili sudjelovanjem u 19 različitih aktivnosti prošlo oko 5400 osoba. Prihvatanje globalnih ciljeva za unapređenje zdravlja, strateško planiranje na lokalnoj razini i međuresorna suradnja, u realizaciji planirane intervencije u kojoj su mladi aktivno preuzeli svoju ulogu u

društvu i njegovali zdrave stilove života, od iznimnog su značaja kao iskustvo dobre prakse na kojem se u budućnosti može graditi razvoj sistemskih intervencija.

Ključne riječi: *mladi, prevencija, planiranje, suradnja, intervencije*

Nataša Koražija, univ.mag.sanit.publ., Centar za socijalnu skrb
Samobor, Zagorska 1, Samobor; korazija.natasa@gmail.com

IZLAGANJE

Marijana Ljubić

Aktivnosti sa starijim osobama oboljelih od demencije u Domu za starije osobe Trnje

Promjena strukture korisnika u smislu sve većeg broja onih kod kojih se demencija razvija tijekom institucionalizacije i osoba koje se primaju u instituciju s već dijagnosticiranom demencijom, izazov je u pružanju aktivnosti kojima možemo poboljšati kvalitetu života oboljelih korisnika. Cilj ovog rada je pokazati da se svakodnevnim i kontinuiranim stručnim metodama (aktivnostima) može spriječiti nagli pad kognitivnih sposobnosti, odnosno zadržati kognitivne sposobnosti na nivou ulaska starijih osoba oboljelih od demencije u dom socijalne skrbi. U radu će se prikazati rezultati primjenjivanih metoda i aktivnosti koje su korištene u procjeni stupnja demencije pojedinih korisnika Doma za starije osobe Trnje. To su biografska metoda, test - mini mental state exam i evaluacijski obrazac praćenja pojedinog korisnika kroz njegove funkcionalne sposobnosti. Intervencije su se provodile kroz motoričku komponentu, kognitivnu komponentu, prostornu orijentaciju, vremensku orijentaciju, taktilnu intervenciju, samozbrinjavanje i produktivnost. U periodu od godine dana praćeno je 30 starijih osoba oboljelih od demencije te je kroz dobivene rezultate vidljivo da se redovitim dnevnim, kontinuiranim i ciljanim aktivnostima i metodama može utjecati na očuvanje psihofizičkih funkcija korisnika, a s posebnim naglaskom na kognitivne funkcije. Kod osoba obuhvaćenih ovim stručnim radom postignuta je veća samostalnost u aktivnostima dnevnog života što se odrazilo na njihovu opću kvalitetu života.

Ključne riječi: *starije osobe, demencija, funkcionalna sposobnost,*

kognitivna sposobnost, aktivnost

Dr. sc. Marijana Ljubić, Dom za starije osobe „Trnje“, Poljička ulica
12, Zagreb; dom@zg.t-com.hr

IZLAGANJE

Marina Majić, Paula Čerlek

Tretman i rehabilitacija ovisnika o alkoholu iz perspektive socijalnog radnika

Socijalni radnici kao i svi ostali članovi društva svakodnevno se susreću sa problemom ovisnosti u zajednici. Cilj rada je objasniti posljedice utjecaja alkohola na obitelj i pojedinca. U radu sa ovisnicima o alkoholu izvan sustava socijalne skrbi bitno je naglasiti, sustavnom međuresornom suradnjom, kako je važna podrška obitelji i zajednice u kojoj se nalaze. Često se uz problem alkohola ,veže se i problem nasilja u obitelji koji je sve zastupljeniji u našem društvu. Kako se alkoholizam pojedinca promatra, među ostalim, sa stajališta njegova promijenjenog ponašanja, ono se najbrže i najučinkovitije ogleda unutar obiteljskog sustava. Najveći izazov koji se predstavlja pred socijalnog radnika je nemogućnost rješavanja problema bez timskog rada stručnjaka, odnosno povezivanja socijalnih i zdravstvenih ustanova, uz intenzivnu suradnju sa klubovima liječenih alkoholičara. Naime za uspješnu rehabilitaciju i resocijalizaciju ,bitno je raditi i sa korisnikom i obiteljima, na svim razinama, u sustavu socijalne skrbi i van njega. U radu će se prikazati početak tretmana liječenja ovisnika o alkoholu, odnosno važnost uspostavljanja suradnog odnosa socijalnog radnika i korisnika, njihovo osnaživanje, poticanje njihove svijesti o problemu u kojem se nalaze i motiviranje za promjene. Pokušat će se odgovoriti na pitanja vezana uz sami početak liječenja odnosno na koji način se započinje intervencija i uključuje u tretman korisnika i članove obitelji.

Ključne riječi: ovisnost, obiteljski sustav, međuresorna suradnja, suradni odnos

Marina Majić i Paula Čerlek, Centar za socijalnu skrb Zagreb,
Podružnica Dubrava, Dubrava 49, Zagreb; Mmajic2@socskrb.hr;
pcerlek@gmail.com

IZLAGANJE

Zdenka Maltar, Paula Čerlek

Rad s korisnicima koji žive u siromaštvu: perspektiva vježbenika i mentora

Nakon završetka akademskog obrazovanja socijalni radnici koji zasnuju radni odnos u ustanovama socijalne skrbi provode vježbenički staž s ciljem praktičnog učenja i osposobljavanja za samostalan rad. Tijekom vježbeničke prakse vježbenik se priprema za stjecanje stručnih znanja i polaganja stručnog ispita pod vodstvom mentora. Mentor je dužan organizirati i pratiti provođenje cjelokupne vježbeničke prakse, pružati stručnu pomoć vježbeniku kroz razmjenu iskustava i znanja, upućivati ga u stručnu literaturu i propise te senzibilizirati i osnaživati za neposredan rad s korisnicima. Svrha ovog izlaganja je prikazati praktični rad i osposobljavanje vježbenice za samostalan rad u području rada s korisnicima koji žive u siromaštvu. Naime, pokazalo se da iako su osobe koje žive u siromaštvu najčešći korisnici sustava socijalne skrbi, mali broj stručnih djelatnika pokazuje interes za neposredan rad u tom području, kao i potrebu za dodatnim usavršavanjem i razvijanjem područja rada sa siromašnima. Praksa je pokazala, naročito posljednjih godina obilježenih ekonomskom krizom, da je sve veći broj ljudi koji se suočava s egzistencijalnim pitanjima i koji se obraćaju centru za socijalnu skrb za pomoć. Postavlja se pitanje, može li sustav socijalne skrbi adekvatno odgovoriti na probleme ljudi koji se suočavaju s neimaštinom i na koji način socijalni radnici mogu svojim znanjem i vještinama pridonijeti ublažavanju problema koji proizlaze iz siromaštva? Na ovo pitanje pokušat će se odgovoriti iz perspektive vježbenice koja je pokazala senzibilitet za rad u području siromaštva, kao i mentorice koja ima dugogodišnje iskustvo

rada na tom području. Naime, pokazalo se da je nužno senzibilizirati stručne djelatnike kao i zajednicu o problemu siromaštva. Također, da je potrebna veća suradnja centara za socijalnu skrb s dionicima u lokalnoj zajednici, posebice s obrazovnim ustanovama i jedinicama lokalne samouprave. U radu sa siromašnim korisnicima nužno ih je vidjeti i obraćati im se kao jedinstvenim osobama koje imaju svoje dostojanstvo te razvijati odnos međusobne suradnje i povjerenja.

Ključne riječi: vježbenička praksa, mentorstvo, rad u odjelu novčanih davanja, rad sa siromašnim korisnicima

Zdenka Maltar i Paula Čerlek, Centar za socijalnu skrb Zagreb, Podružnica Dubrava, Dubrava 49, Zagreb; zmaltar@socskrb.hr; pcerlek@gmail.com

IZLAGANJE

Jelena Matančević, Petra Drčić, Iva Mrdeža

Novi socijalni rizici i primjeri dobre prakse na lokalnim razinama: analize izabраниh županija

Rad nudi pregled preliminarnih rezultata istraživanja u okviru projekta „Europeizacija hrvatske socijalne politike i hrvatska socijalna povelja“ kojeg provodi CERANEO – Centar za razvoj neprofitnih organizacija u suradnji s četiri regionalne partnerske organizacije. Osnaživanjem ključnih dionika na lokalnim razinama, projektom se želi utjecati na jačanje lokalnih kapaciteta za sačinjavanje socijalnih programa, sukladno načelima i pristupima modernog europskog okvira socijalne politike te na promociju dobre vladavine na lokalnim razinama. U okviru projekta istražuju se trendovi glede novih socijalnih rizika, potreba i skupina korisnika u 10 županija Hrvatske. Temeljem obuhvatnih analiza socijalnih pokazatelja (socijalne slike) izabраниh županija te intervjua sa stručnjacima, analiziraju se spomenuti trendovi te se identificiraju primjeri dobre prakse i mogućih socijalnih inovacija na lokalnim razinama. Poseban naglasak je na ulozi i doprinosu organizacija civilnog društva u podmirenju novih socijalnih potreba i proizvodnji socijalnih inovacija.

Ključne riječi: novi socijalni rizici, dobra vladavina, socijalna slika, socijalne inovacije, civilno društvo.

Dr. sc. Jelena Matančević Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, jelena.matancevic@pravo.hr
Petra Drčić i Iva Mrdeža, CERANEO, Nazorova 51, Zagreb, petra@ceraneo.hr; iva@ceraneo.hr

IZLAGANJE

Mirjana Marojević

Sudjelovanje djece s teškoćama u razvoju u životu zajednice: prepreke i mogućnosti

Cilj ovog izlaganja je ukazati na postojeće prepreke i izazove prilikom organiziranja izlazaka u zajednicu djece i mladih s višestrukim teškoćama zdravlja, kao i na mogućnosti savladavanja navedenih prepreka kroz model suradnje. Model suradnje se odnosi na akademsku zajednicu, odnosno suradnju sa studentima pojedinih kolegija na Studijskom centru socijalnog rada, suradnju s volonterima te roditeljima djece s višestrukim teškoćama. Kroz izlaganje prikazat će se primjer dobre prakse provođenja projekta „Izlasci u zajednicu“ koji se treću godinu zaredom provodi u suradnji sa Studijskim centrom socijalnog rada, u okviru kolegija „Socijalni rad i djeca s teškoćama u razvoju“. U radu će se problematizirati pravo djece s teškoćama u razvoju na slobodno sudjelovanje u kulturnom životu i umjetnostima prema Konvenciji o pravima djeteta, kao i pravo načela jednakih mogućnosti i pristupačnosti prema Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom. Na taj način želi se ukazati na potrebe za daljnjim promjenama u društvu i lokalnim zajednicama kako bi se djeci s teškoćama u razvoju osiguralo poštivanje njihovih prava navedenih u ovim Konvencijama te omogućilo sudjelovanje u svim segmentima zajednice. U radu će se prikazati na koji način se može raditi i učiti o socijalnom radu te ukazati na važnost umreženosti, suradnje i komunikacija između stručnih službi koje djeluju u zajednici. One svojim djelovanjem, kvalitetom i dostupnošću usluga utječu na razinu socijalne isključenosti, odnosno uključenosti djece s teškoćama u razvoju kako u lokalnu, tako i u širu društvenu zajednicu.

Ključne riječi: *djeca s teškoćama u razvoju, uključenost u život zajednice, načelo jednakih mogućnosti, načelo pristupačnosti*

Mirjana Marojević, Dnevni centar za rehabilitaciju djece i mladeži
„Mali dom – Zagreb“, Baštijanova 1d, Zagreb; mirjana@malidom.hr

IZLAGANJE

Blaženka Milički, Silvija Janković, Verica Sugnetić

Uloga socijalnih radnika u promicanju dostojanstva i vrijednosti ljudi

Pojedini korisnici u sustavu socijalne skrbi dolaze iz graničnog dijela socijalne pravičnosti i uključenosti koje nerijetko periodično prelaze na stranu izoliranosti. Tu se stvara prostor za pogoršanje zdravstvenog i socijalnog statusa pojedinca, sve teže uključivanje u proces donošenja odluka koje bi trebale predstavljati prebačaj u dostojanstvo i njegovanje sustava osobnih vrijednosti. Veliki je izazov socijalnog rada provesti radnje koje će korisniku značiti mogućnost viđenja i doživljaja vlastitog života usklađenog s načelima socijalne pravde. Kroz sustave podrške savjetovanjem, informiranjem, priznavanjem naknada, preko usluga boravka i/ili smještaja, stručni radnici najčešće imaju ulogu voditelja procesa planiranih promjena. U izlaganju će biti prikazan primjer organiziranog stanovanja koji je doveo do pozitivnih promjena koje su kod korisnika stvorile uvjete za dostojan život. Trajanje postupka uvjetovano je motivacijom korisnika i sposobnošću za donošenje samosvjesnih odluka, kao i slijedom postavljenih načela te principa stručnog radnika i tehnika istog. Rezultat iz primjera došao je do točke u kojoj korisnik ponovno ima povjerenje u svoje sposobnosti i moć odlučivanja za sebe i iz sebe te podršku, osjećaj uključenosti u užu i širu socijalnu sredinu.

Ključne riječi: sustav podrške, organizirano stanovanje, korisnička i stručna perspektiva

Blaženka Milički, Silvija Janković i Verica Sugnetić, Centar za socijalnu skrb Zlatar Bistrica, Stjepana Radića 2, Zlatar Bistrica; silvija.lisek@gmail.com

IZLAGANJE

Ana Milković Dasović

Kvaliteta rada socijalnih radnika iz perspektive korisnika centra za socijalnu skrb

Socijalni radnici/ce se nalaze pred brojnim izazovima u radu s korisnicima. Unatoč izazovima nastoje svakodnevno pomagati korisnicima koji se nalaze u teškim životnim situacijama suočeni sa višestrukim poteškoćama i socijalnom isključenosti. Biti socijalni radnik/ca u centrima za socijalnu skrb znači biti suočen s reformom sustava socijalne skrbi koja neprestano traje. U djelokrugu svojeg rada socijalni radnik/ca savjetuje i informira korisnike o pravima i uslugama iz sustava socijalne skrbi te potiče ostvarivanje prava i usluga. Međutim, ponekad su očekivanja korisnika veća od zakonskih mogućnosti te se socijalni radnici nalaze u situacijama kada su korisnici najčešće nezadovoljni kako sustavom tako i stručnim radnicima Centra. Cilj je izlaganja istražiti, putem anketnog upitnika, mišljenje i percepcije korisnika o radu socijalnih radnika/ca prema istima, iskustva korisnika, preporuke korisnika za poboljšanje rada socijalnih radnika/ca te što bi sve pomoglo unapređenju daljnjeg rada socijalnih radnika/ca u Centru i omogućilo uvođenje promjena u rada.

Ključne riječi: *istraživanje, stručnost, iskustva korisnika*

Ana Milković Dasović, Centar za socijalnu skrb Gospić, Vile Velebita 6, Gospić; amdasovic@socskrb.hr

IZLAGANJE

Alen Minić, Ksenija Švenda-Radeljak

Oснаživanje socijalno osjetljivih skupina kroz sustavno vježbanje joge po sustavu „Joga u svakodnevnom životu“

Cilj izlaganja je prezentirati dobrobiti vježbanja joge i staviti naglasak na pozitivne promjene koje se događaju u životima korisnika iz nekih socijalno osjetljivih skupina koji redovito vježbaju jogu. Socijalno osjetljive skupine definiraju se kao one koje su suočene s većim rizikom od siromaštva i socijalne isključenosti nego opća populacija. To su primjerice: etničke manjine, migranti, azilanti, osobe s invaliditetom, beskućnici, ovisnici, izolirani stariji ljudi i djeca. U svakodnevnom praktičnom radu sa korisnicima iz sustava socijalne skrbi prepoznate su dvije kategorije iz skupine posebno osjetljivih: stari ljudi i azilanti. Problemi starih ljudi bili su ponajviše zdravstveni, što je djelomice uvelo i njihovu socijalnu izoliranost. Problemi azilanta još su složeniji, no najizrazitiji su oni psihosomatske prirode. Za svaku je skupinu kreiran specifičan program vježbi iz sustava „Joga u svakodnevnom životu“. Obzirom da je glavni cilj joge postizanje 4 vrste zdravlja: fizičko, mentalno, društveno i duhovno zdravlje, postignuti su odlični rezultati i pozitivne promjene, kako na planu mentalnog tako i na planu fizičkog zdravlja. Mnogi su korisnici iz skupine starijih osoba uveli redovito vježbanje joge u svoj dnevni program. Joga za azilante započela je relativno nedavno, ali su kod vježbača vidljiva poboljšanja na planu mentalnog zdravlja. Oba se programa nastavljaju redovito, jer koristi od joge kao drevnog praktičnog znanja, imamo samokroz praksu redovitog vježbanja.

Ključne riječi: socijalno osjetljive skupine, joga, psihofizičko zdravlje

Alen Minić, Centar za socijalnu skrb Zagreb, Centar za socijalnu skrb
Zagreb, Podružnica Susedgrad, Aleja Bologne 2, Zagreb; aminic@
socskrb.hr

dr.sc. Ksenija Švenda-Radeljak, Studijski centar socijalnog rada,
Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; kradelj@pravo.hr

IZLAGANJE

Maja Pataky, Sanja Devčić, Dubravka Radaković

Evaluacija psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji iz perspektive počinitelja

Dom „Duga-Zagreb“ provodi psihosocijalni tretman počinitelja/ica nasilja u obitelji kao mjeru predviđenu Zakonom o zaštiti od nasilja u obitelji u svrhu zaštite članova obitelji u kojoj je prisutno nasilje i povećanja njihove sigurnosti. Dom „Duga-Zagreb“ provodi psihosocijalni tretman od rujna 2009. godine, te je od tada, pa do početka srpnja 2015. godine u tretman upućeno 829 osoba. Unutar tog perioda, grupni ili individualni tretman završilo je ukupno 301 osoba. Psihosocijalni tretman počinitelja nasilja se odvija kroz tri faze: ulazni postupak, grupni odnosno individualni tretman i evaluacija tretmana. Ulazni postupak se sastoji od dva do četiri individualna susreta s počiniteljem i žrtvom, a cilj mu je procjena prikladnosti uključivanja počinitelja u PSTN, te procjena motivacije za promjenom nasilnog ponašanja. Individualni, odnosno grupni tretman, sastoji se od 16 susreta u trajanju od 2 sata, na kojima se obrađuju određene tematske cjeline u svrhu zaustavljanja nasilnog ponašanja i učenja novih socijalnih vještina. Evaluacija uključuje vrednovanje samih počinitelja o uspješnosti tretmana, u smislu davanja povratnih informacija o učincima programa na njih same. Također evaluacija uključuje kontaktiranje žrtava po samom završetku tretmana, kao i 6 mjeseci nakon završetka. U ovom radu prikazat ćemo dobivene rezultate evaluacije samih počinitelja po završetku tretmana. Podaci su prikupljeni kroz evaluacijski upitnik koji je svaki počinitelj ispunio na završnom susretu. Cilj rada je komparacija osobnih zapažanja polaznika na planu promjena koji su primijetili kod sebe, a povezuju ih sa sudjelovanjem u programu i s procjenom uspješnosti od strane voditelja tretmana.

Ključne riječi: *psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji, počinitelj nasilja u obitelji, evaluacija, doživljaj uspješnosti tretmana*

Maja Pataky, Sanja Devčić i Dubravka Radaković, Dom za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja „Duga – Zagreb“, P.P. 133, Zagreb; pataky@duga-zagreb.hr

IZLAGANJE

Daniela Petković, Maja Šimić, Ljiljana Karlović

Socijalno uključivanje i pomoć žrtvama obiteljskog nasilja kroz obrazovanje i naknadnu skrb

Obiteljsko nasilje predstavlja ozbiljan društveni problem na koji se, uz početno zbrinjavanje žrtava u sigurno okruženje, odgovara socijalnim uključivanjem kroz obrazovanje i povećanje konkurentnosti na tržištu rada s ciljem ostvarenja vlastitih prihoda te naknadnom skrbi po izlasku iz sigurne kuće. U izlaganju će ukratko biti predstavljena institucionalna i izvaninstitucionalna skrb Caritasa Zagrebačke nadbiskupije i rad Kuće za žrtve obiteljskog nasilja. Kuća za žrtve obiteljskog nasilja od početka 2014. godine, nakon edukacije djelatnika o karijernom savjetovanju, kroz projekte, donacije i suradnju s lokalnom zajednicom, svojim korisnicama omogućuje obrazovanje odraslih kako bi stekle zanimanje koje će im olakšati uključivanje ili povratak na tržište rada što je preduvjet za ekonomsku i socijalnu neovisnost te samostalnu brigu o sebi i djeci u nenasilnom okruženju. U tom razdoblju 31,58% korisnica uključeno je u završavanje pojedinih razreda osnovne ili srednje škole, strukovno osposobljavanje ili prekvalifikacije za zanimanja knjigovotkinje, računalne operaterke, računalne tehničarke, pomoćne kuharice, gerontodomačice i njegovateljice. Po izlasku iz Kuće žrtve se nalaze u vrlo nepovoljnoj životnoj situaciji, najčešće su nezaposlene, stambeno nezbrinute te bez materijalnih i financijskih sredstava. Ovisno o potrebama, Caritas nastoji svojim korisnicima osigurati naknadnu skrb u vidu plaćanja najamnine za podstanarstvo u prvim mjesecima nakon izlaska, donacije namještaja i bijele tehnike, hrane, sredstava za udžbenike i školski pribor. Stručni radnici su bivšim korisnicima na raspolaganju savjetovanjem i pomaganjem

u prevladavanju životnih teškoća te kao podrška u suočavanju sa svakodnevnim izazovima. S ovakvim osnaživanjem korisnika, kao primjerom dobre prakse, treba nastaviti u suradnji sa svim dionicima koji skrbe o žrtvama obiteljskog nasilja.

Ključne riječi: žrtve obiteljskog nasilja, socijalno uključivanje, obrazovanje odraslih, naknadna skrb, ekonomska i socijalna neovisnost

Daniela Petković, Maja Šimić i Ljiljana Karlović, Caritas Zagrebačke nadbiskupije, Kuća za žrtve obiteljskog nasilja, Zagreb; daniela_petkovic@yahoo.com

IZLAGANJE

Valentina Popović

„Dan mladih“ – instrument samoprocjene mladih u skrbi SOS Dječjeg sela Hrvatska

SOS Dječje selo Hrvatska je nevladina organizacija osnovana s ciljem pružanja usluga obiteljskog tipa skrbi i kroz sadržaje rada svojih dvaju SOS Dječjih sela i četiri Zajednice mladih brine o djeci i mladima bez odgovarajuće roditeljske skrbi. Naš rad prvenstveno je usmjeren konačnom osamostaljivanju mladih osoba, a slijedom toga i temeljem Konvencije o pravima djeteta i Smjernica za alternativnu skrb o djeci proizašao je i Dan mladih kao naše konkretno djelovanje u pravcu uvažavanja mišljenja naših smještenih mladih, odgovaranja na njihove potrebe, pozivanja da nam budu ravnopravni sudionici u oblikovanju njihove budućnosti, ali i dobivanja vrijednih povratnih informacija o učincima našeg stručnog rada i sadržajima koje kreiramo za razvoj njihovih potencijala i pripremu za samostalan život.

Ovim izlaganjem želimo predstaviti Dan mladih čija se priprema provodi prema smjernicama dokumenta SOS Kinderdorf Internationala „Dan mladih“ - instrument interne samoprocjene, a provodi se kroz nekoliko dana druženja, učenja, priprema radionica o temama koje su mladima važne i zanimljive kao i kroz provođenje sportskih i zabavnih aktivnosti. Cijeli jedan dan posvećen je procijeni mladih o kvaliteti skrbi o mladima u SOS Dječjim selima, dok djelatnici procjenjuju vlastiti rad u danom okviru. Prema unaprijed definiranim područjima imaju zadatak ukazati kakva je, po njihovom mišljenju, postojeća situacija, a potom analiziraju svako tematsko područje procjene iz aspekta: što dobro funkcionira, što funkcionira loše i prijedlozi za budući rad. Njihovi stavovi i promišljanja služe nam kao poticaj za promjene i temelj su planiranju daljnjeg odgojno

obrazovnog rada, a aktivnosti koje se poduzimaju temeljem rezultata samo-procjene uvrštavaju se u Godišnji plan rada SOS Dječjeg sela i Zajednica mladih.

Ključne riječi: *samoprocjena, kvaliteta skrbi, korisnička perspektiva, mladi u skrbi SOS DSH*

Valentina Popović, SOS Dječje selo Hrvatska, Zavrtnica 5/III, Zagreb;
valentina.popovic@sos-dsh.hr

IZLAGANJE

Teodor Sabolić, Lucija Vejmelka

Iskustvo procesa udomljavanja i mogućnosti unapređenja udomiteljstva djece iz perspektive udomitelja i stručnjaka

Potreba za deinstitutionalizacijom vidljiva je u brojnim dokumentima koje donose Vlada Republike Hrvatske i Ministarstvo socijalne politike i mladih, a poseban naglasak kod provođenja deinstitutionalizacije stavlja se na udomiteljstvo. Cilj izlaganja je upoznati sudionike Simpozija s iskustvom procesa udomljavanja i mogućnostima unapređenja udomiteljstva djece iz perspektive udomitelja i stručnjaka u Republici Hrvatskoj. Uvodni dio izlaganja prikazat će proces udomljavanja, od inicijalne odluke i motivacije udomitelja za obavljanjem udomiteljstva do dolaska korisnika na smještaj u udomiteljsku obitelj. Središnji dio izlaganja odnosi se na kvalitativno istraživanje provedeno s udomiteljima (N=6), socijalnim radnicima (N=3) te psiholozima (N=3). Cilj istraživanja bio je saznati kako udomitelji i stručnjaci koji rade na poslovima udomiteljstva opisuju dostupnu pomoć i podršku sustava tijekom udomljavanja djeteta te utvrdili preporuke koje udomitelji i socijalni radnici navode kao mogućnosti unapređenja udomiteljstva u Republici Hrvatskoj. Podaci su prikupljeni polustrukturiranim intervjuom, a zatim kvalitativno obrađeni tematskom analizom. Analiza prikupljenih podataka pokazala je da su udomitelji i stručnjaci generalno zadovoljni samim procesom udomljavanja te da udomitelji pomoć i podršku vide u bliskim osobama. Neke od smjernica koje su sudionici istraživanja istaknuli kao mogućnosti unapređenja udomiteljstva odnose se na povećanje dostupnih informacija o udomiteljstvu, promjenu zakonodavnih okvira, profesionalizaciju udomiteljstva, a kao važan problem istaknuli su i manjak stručnjaka

koji rade na poslovima udomiteljstva. Navedene spoznaje, iako nisu reprezentativne, zasigurno doprinose razumijevanju cjelokupnog procesa udomiteljstva iz perspektive udomitelja i stručnjaka koji rade na poslovima udomiteljstva, te naglašavaju potrebu za reformom udomiteljstva u Republici Hrvatskoj, dajući i konkretne prijedloge i smjernice za provedbu iste.

Ključne riječi: mogućnosti unapređenja udomiteljstva, perspektiva udomitelja i stručnjaka, proces udomljavanja

Teodor Sabolić i dr.sc. Lucija Vejmelka, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Nazorova 51, Zagreb; s.teodor@gmail.com

IZLAGANJE

Dubravka Smolić, Biserka Lovrenčić, Nataša Kunštek

Dom za odrasle osobe „Bidružica“ – praksa socijalnog rada kroz povijest ustanove i perspektiva u procesu transformacije

Cilj izlaganja sastoji se u tome da prikaže razvoj prakse socijalnog rada tijekom pola stoljeća postojanja ustanove, unutar konteksta povijesnih previranja u društvenoj zajednici, kao i koncepcija i doktrina u sustavu socijalne politike. Dom „Bidružica“ funkcionira na istoj lokaciji već punih pedeset godina, tijekom kojih se ustanova permanentno razvijala u tehničkom i profesionalnom smislu, dajući svoj doprinos razvoju čitave lokalne zajednice. Istovremeno, razvijanjem pozitivne prakse socijalnog rada Dom je determinirao svoju ulogu i status unutar sistema ustanova socijalne skrbi. Danas se u svojem radu neprestano susrećemo s brojnim izazovima naše profesije, a to su: transformacija ustanove, deinstitucionalizacija, priprema određenog broja korisnika za samostalno stanovanje uz podršku, realizacija samostalnog stanovanja, uključivanje korisnika u neke sadržaje koji egzistiraju unutar lokalne zajednice, izvaninstitucionalne socijalne usluge, itd. Što se tiče razvojne perspektive prakse socijalnog rada s našim korisnicima, kao jedno od temeljnih načela i nadalje bi trebalo predstavljati naše maksimalno angažiranje na kreiranju i realizaciji raznovrsnih, vrlo specifičnih programa i novih projekata. Konačno, postavljeni ciljevi kvalitete rada teško će biti dostižni bez praćenja razvoja i usvajanja novih znanstvenih činjenica, što nameće kao imperativ primjerenu permanentnu edukaciju stručnog osoblja.

Ključne riječi: *odrasle osobe, dom, deinstitucionalizacija*

Dubravka Smolić, Biserka Lovrenčić i Nataša Kunštek; Dom za odrasle osobe „Bidružica“, Desinić, Ivanić Desinićki 30; du.smolic@gmail.com; dom.bidruzica@optinet.hr

IZLAGANJE

Andrea Šutić

Širenje krugova podrške – važan korak u procesu deinstitucionalizacije

Zamjena dosadašnje institucionalne skrbi uslugom organiziranog stanovanja, između ostalog, podrazumijeva uključivanje osoba s intelektualnim teškoćama u zajednicu, poticanje stvaranja trajnih međuljudskih odnosa i prirodnog kruga podrške. Prema O'Brian postoje četiri kruga podrške: krug intimnosti, krug prijateljstva, krug participacije i krug ekonomske razmjene. Uočeno je da se krugovi podrške osoba s intelektualnim teškoćama koje su godinama živjele u ustanovi znatno razlikuju od krugova prosječne populacije. Obzirom na navedeno uloga socijalnog radnika, između ostalog, je kroz veću interakciju i bolje upoznavanje osoba s intelektualnim teškoćama iste osnažiti za iniciranje i održavanje kontakata s ljudima iz svog okruženja. U svrhu ostvarivanja cilja socijalni radnik djeluje primjenjujući različite metode i alate kao što su npr. osobno usmjereno planiranje, samozastupanje, neposredan rad s osobama i njihovom okolinom i dr. Sama osoba postaje aktivniji član zajednice te ima više mogućnosti za stjecanje novih iskustava, otkrivanje svojih darova i podizanje samopouzdanja. Na taj način preuzimaju nove uloge u društvu te se smanjuje njihova socijalna isključenost. Cilj izlaganja je prikazati važnost krugova podrške i proces osnaživanja osoba s intelektualnim teškoćama u organiziranom stanovanju iz perspektive socijalnog radnika - zastupnika.

Ključne riječi: krugovi podrške, međuljudski odnosi, socijalni radnik

Andrea Šutić, Centar za rehabilitaciju Zagreb, Orlovac 2, Zagreb;
andrea.sutic@gmail.com

IZLAGANJE

Dragica Topolko, Blanka Kern, Gordana Poljak, Tanja Grabovac Šljubura, Lidija Koletić, Josipa Ciglar

Smještaj u udomiteljsku obitelj/dom prema individualnom planu na razini korisnika

Socijalni rad u zdravstvu predstavlja specifično područje socijalnog rada koji se odnosi na rješavanje socijalne problematike pacijenata. Tijekom 2014. godine u NPB u Popovači bilo je 3207 hospitalizacija. Jedan od najvećih problema kod pacijenata predstavlja postići stjecanje uvida u bolest, uvjete i način života prije hospitalizacije, ograničenja koja nosi bolest i planiranje otpusta u uvjete koji će biti primjereni i podržavajući u svakodnevnom životu. Za dio pacijenata koji žive u izrazito teškim egzistencijalnim uvjetima, u ugrožavajućoj obiteljskoj sredini, zbog bolesti ne mogu funkcionirati u vlastitoj obitelji ili samostalno brinuti o sebi, cilj je socijalnog radnika postići kod pacijenata uvid u isto i njihov dobrovoljni pristanak za smještaj u udomiteljsku obitelj, dom ili drugi vid organiziranog smještaja. Prikazat ćemo dva slučaja rješavanja problematike smještaja. Prvo izlaganje prikazat će rješavanje problematike pacijentice iz Sisačko-moslavačke županije, smještajem u udomiteljsku obitelj temeljem individualnog plana na razini korisnika/pacijentice koja se aktivno uključila u realizaciju smještaja radi izrazito lošeg odnosa primarne obitelji prema njoj, što se odrazilo na učestale hospitalizacije. Smještaj je rezultirao njenom potpunom preobrazbom u smislu vraćanja životne energije, pozitivnim promjenama u tjelesnom i psihičkom stanju, integraciji u udomiteljsku obitelj i društvenu zajednicu. U dvije godine otkako je smještena nije hospitalizirana, redovito dolazi na kontrole u našu bolnicu. Drugi prikaz odnosi se na partnere koji žive u izvanbračnoj zajednici 15 godina. Oboje

su sudionici DR i lišeni poslovne sposobnosti u cijelosti. Živjeli su u neprimjerenim uvjetima unatoč dobrim primanjima. U bolnicu su primljeni na inicijativu LOM i izvoda nadležnog CZSS u pratnji policije. Prema dobivenim podacima doma u koji su smješteni, partneri izvrsno funkcioniraju i u pripremi su za prelazak u stambenu zajednicu. U rješavanju problematike bolesnika sudjelovalo je više institucija (policija, LOM, CZSS, socijalni radnici, bolnice, domovi i udomiteljske obitelji) u cilju pronalaženja najboljeg rješenja za bolesnika, što ukazuje na pozitivnu praksu i prednosti međuresorne suradnje.

Ključne riječi: *individualni plan na razini korisnika/pacijenta, udomiteljska obitelj/dom, integrirajući pristup, socijalni radnik*

Dragica Topolko, Blanka Kern, Gordana Poljak, Tanja Grabovac Šljubura, Lidija Koletić i Josipa Ciglar, Neuropsihijatrijska bolnica "Dr Ivan Barbot" Popovača, Jelengradska 1, Popovača; dragica.topolko@npbp.hr

IZLAGANJE

*Melita Vrdoljak , Marijo Vrdoljak, Katarina Vudjan, Josipa Kamenečki
Leljak, Danica Jurina, Željka Butorac*

Psihosocijalna podrška i rehabilitacija

Dom Zagreb u suradnji s Gradom Zagrebom pokrenuo je projekt „Psihosocijalna podrška i rehabilitacija“ (PPR) za odrasle osobe s mentalnim oštećenjima. Cilj projekta je prevencija institucionalizacije osoba s mentalnim oštećenjima, koji bez psihosocijalne podrške i rehabilitacije u pravilu završavaju smješteni u institucije socijalne skrbi. Podrškom i rehabilitacijom potrebno je poduzimati aktivnosti koje su usmjerene na ponovno uspostavljanje, održavanje i unapređivanje socijalnih vještina, radnih navika, omogućavanje stabilnog stanja zdravlja, s ciljem što dužeg zadržavanja osoba s mentalnim oštećenjima u obiteljskom okruženju, čime bi se uz prevenciju institucionalizacije znatno podizala i kvaliteta života ciljne skupine. Projekt je usmjeren i na područje osnovnih komunikacijskih vještina (kako započeti razgovor, slušati druge, postavljati pitanja, održavati razgovor, izražavati osjećaje), rješavanje konfliktnih situacija (uključujući vještine pregovaranja, izražavanje neslaganja s tuđim mišljenjem bez svađe). Kroz izlaganje bit će prikazani rezultati projekta s ciljem provjere kako psihosocijalna podrška i rehabilitacija utječu na poboljšanje kvalitete života. Želimo pokazati da oboljele osobe mogu živjeti u zajednici, da tamo pripadaju kao svi drugi ljudi. Vjerujemo da bi prikazani pozitivni rezultati projekta potaknuli razvoj ovakvih usluga i izvan grada Zagreba, kao i da će važnost pružanja ovakvih oblika usluga u zajednici biti prepoznata na svim razinama te da ćemo probuditi interes kako bi projektne aktivnosti prerasle u redovne usluge sustava socijalne skrbi.

Ključne riječi: *kvaliteta života, prevencija, destigmatizacija*

Melita Vrdoljak, Marijo Vrdoljak, Katarina Vudjan, Josipa Kamenečki
Leljak, Danica Jurina i Željka Butorac, Dom za psihički bolesne odrasle
osobe Zagreb, Šestinski dol 53, Zagreb; vrdoljakmelita897@gmail.com

IZLAGANJE

Vlasta Zmazek, Ana Cukrov

Rijetke bolesti: izazov u sustavu socijalne skrbi

Rijetke su bolesti one koje se javljaju na manje od 5 pojedinaca na 10.000 stanovnika. Iako pojedinačno rijetke, kada uzmemo u obzir činjenicu da je do danas otkriveno između 6 i 7 tisuća različitih rijetkih dijagnoza, dolazimo do podatka da u Europskoj uniji od njih boluje između 20 i 30 milijuna ljudi. Obzirom na njihovu raznolikost i rijetkost, informacije o ovim bolestima često su teško dostupne te zbog toga neprepoznate u javnosti, ali i u stručnim krugovima. Tim više kada je riječ o sustavu socijalne skrbi, jer postojanje bolesti uvijek upućuje na isključivo zdravstveni problem. Nerijetko se događa da se u državnim institucijama koje su neposredno zadužene za provođenje zaštite osoba s invaliditetom njihove realne potrebe ne prepoznaju kao takve te im se na temelju nedovoljne informiranosti uskraćuje potrebna pomoć. Analizom poziva Hrvatskoj liniji pomoći za rijetke bolesti ustanovljeno je da upravo pitanja o ostvarivanju prava iz sustava socijalne skrbi čine više od polovice ukupnog broja poziva. Potrebe oboljelih od rijetkih bolesti su kompleksne te kao takve zahtijevaju koordinirani multidisciplinarni pristup. U većini su zemalja putovi ka tomu slabo strukturirani pa su oboljeli i njihove obitelji primorani boriti se za pristup prijeko potrebnim uslugama i podršci. Europska organizacija za rijetke bolesti (EURORDIS) zagovara uspostavljanje specijaliziranih socijalnih usluga, unutar postojećeg sustava, za oboljele od rijetkih bolesti i članove njihovih obitelji, opisujući ih kao instrumente potrebne za osnaživanje, a neophodne za unaprjeđenje kvalitete njihovih života. Postoje primjeri dobre prakse koji se nastoje pretočiti u preporuke Europske komisije.

Ključne riječi: *rijetke bolesti, neprepoznatost, specijalizirane socijalne usluge*

Vlasta Zmazek i Ana Cukrov, Hrvatski savez za rijetke bolesti,
Ivanićgradska 38, Zagreb; ana.hsrb@gmail.com

IZLAGANJE

Marina Zupančić, Sanela Kovač Gajski

Organizirana skrb o osobama starije životne dobi – promjene na razini stručnjaka i korisnika

Tijekom proteklih godina uočava se trend promijene strukture korisnika smještaja u domu za starije osobe obzirom na njihovu dob, psihofizičko stanje i obiteljsku situaciju. Istovremeno, ustanove socijalne skrbi zbog ograničenih resursa nisu u mogućnosti pratiti trend ovih promjena, što može nepovoljno utjecati na kvalitetu institucijskih usluga. Socijalni radnici u neposrednom radu s korisnicima nastoje prevladati ovu situaciju i odgovoriti na sve složenije potrebe korisnika uvođenjem i primjenom novih vrsta usluga za starije osobe. To se prije svega odnosi na rad s osobama sa psihosocijalnim poteškoćama (demencija) i nemoćnim osobama. Praksa pokazuje da osobe starije životne dobi odgađaju smještaj u ustanovu sve do trenutka kada nisu u mogućnosti organizirati svoj samostalni život u obitelji ili kada su iscrpljeni resursi obitelji za skrb o starijoj osobi, zbog čega u dom dolaze sve starije osobe. Međutim, do realizacije smještaja ove osobe imaju potrebu za organiziranom pomoći i podrškom koja se korisnicima osigurava na njihov zahtjev kao usluga pomoći u kući. Kroz projekt Gerontološkog centra starijim osobama se pružaju usluge usmjerene prevenciji institucionalizacije. Stoga je cilj ovog izlaganja prikazati izazove s kojima se susreću socijalni radnici u domovima za starije osobe vezano uz sve složeniju strukturu korisnika, „nedobrovoljne“ smještaje i veća očekivanja članova obitelji. Također, želimo prikazati i mogućnosti širenja usluga u lokalnoj zajednici. Naime, zbog ograničenih smještajnih kapaciteta, osobe starije životne dobi uglavnom podnose zahtjeve za smještaj u dom socijalne skrbi, znatno ranije nego što realno za

to postoji potreba. To rezultira velikim brojem zamolbi za smještaj koje se evidentiraju i povremeno preispituju, a nisu realna slika potreba. Međutim, ta dokumentacija za sada nije u dovoljnoj mjeri prepoznata kao baza podataka o potencijalnim korisnicima izvaninstitucijskih usluga. U tom kontekstu ovim izlaganjem želimo ukazati na mogućnosti prevencije institucionalizacije u području skrbi o osobama starije životne dobi u lokalnoj zajednici.

Ključne riječi: osobe starije životne dobi, organizirana skrb, dom socijalne skrbi, izvaninstitucijske usluge, socijalni rad

Marina Zupančić i Sanela Kovač Gajski, Dom za starije osobe „Centar“, Zagreb, Klaićeva 10, Zagreb; marina.zupancic@dom-centar.org; sanela.kovac@gmail.com

RADIONICE

RADIONICA

Tadeja Barun, Jelena Ćendo

Rad u domovima obitelji kao metoda socijalnog rada- izazovi, prednosti i nedostaci

Rad s obiteljima u njihovim domovima, kao metoda socijalnog rada s djecom i obiteljima u riziku, nužnost je u vođenju slučaja obitelji s obzirom da socijalni radnik prilikom dolaska u dom obitelji ima priliku vidjeti kontekst u kojem pojedinac ili obitelj funkcioniraju i to uvelike doprinosi boljem razumijevanju poteškoće ili izazova s kojim se suočava pojedinac i obitelj. Rad s obiteljima u njihovom domu specifičan je i značajno se razlikuje od rada u kontroliranim uvjetima savjetovališta ili ureda. To je na neki način više izlažuće i za obitelj- jer pušta nekoga u svoj intimni prostor, ali s druge strane i za savjetovatelja koji mora biti spreman na fleksibilniju, ponekad i ležerniju formu rada, pri čemu je na savjetovatelju odgovornost da unatoč toj ležernijoj i nepredvidljivijoj formi osigura da je sadržaj rada i dalje profesionalan i učinkovit. Također, značajan broj stručnjaka percipira stručni rad u domovima korisnika kao rizičnu metodu jer da osjećaju da im je sigurnost ugrožena odlascima na teren kod visoko rizičnih korisnika (alkoholizam, nasilje i sl.). Cilj ove radionice je kroz metodu brainstorminga i rada u malim grupama razgovarati o važnosti metode pružanja stručne podrške u domovima korisnika u praksi socijalnog rada te kroz raspravu doći do zaključaka i preporuka koji bi pomogli kako bi metoda terenskog rada bila što učinkovitija i manje stresna za stručnjake ali i korisnike. Radionica je namijenjena svima onima koji su se u svom radu susreli ili će se tek susresti sa metodom pružanja stručne podrške djeci i obiteljima u njihovim domovima.

Ključne riječi: *stručni rad u domovima korisnika, mobilnost, vođenje slučaja.*

Tadeja Barun i Jelena Ćendo, SOS Dječje selo Hrvatska, Zavrtnica 5, Zagreb; tadeja.barun@sos-dsh.hr

RADIONICA

Vlasta Ereš, Doris Apostolovski, Vesna Grubišić- Juhas

„Mi smo zaboravili, nemojte i vi“

Demencija narušava sposobnost korisnika u samostalnom obavljanju svakodnevne aktivnosti. Prisutni su simptomi poput brzog zaboravljanja, gubitka sposobnosti čitanja i pisanja, teškog pronalaženja riječi u govoru. Dolazi do promjena karaktera, „tvrdoglavosti“, dezorijentiranosti u prostoru, vremenu i u odnosu na druge osobe. Osobama oboljelima od demencije često je iskrivljena percepcija okolnih događanja, imaju smetnje spavanja, manjak inicijative, nezainteresirani su, potišteni i anksiozni, prisutne su česte promjene raspoloženja, sve slabije razumiju govor. Njihov je govor siromašan, a mnogi su u fazi automatskog ponavljanja riječi u nejasnom nizu. Pokreti ovih osoba često su stereotipni, sve manje su fokusirani na higijenske navike, imaju smetnje gutanja i u svim su aktivnostima ovisni o skrbi druge osobe. Obitelj oboljelih od Alzheimerove demencije nerijetko postaje „žrtvom“ bolesti koje ponekad prate osjećaji nesigurnosti, strepnje, nepravde, tuge, ali i financijske teškoće. Neophodno im je razumijevanje, potreban im je savjet, empatija i stručna pomoć.

Sistematski pristup skrbi oboljelima od demencije započeli smo provoditi 2003. godine otvaranjem Dnevnog boravka u kojem smo do sada skrbili o 170 korisnika. Godine 2008. započelo je s radom Savjetovalište za obitelji i osobe oboljele od demencije, a 2009. godine otvorili smo tadašnji Centar pojačane skrbi za osobe oboljele od Alzheimerove i drugih demencija. Svrha ovakvog pristupa proizašla je iz prepoznavanja velike potrebe za sistematičnom skrbi oboljelih od demencije i članovima njihovih obitelji, pružanjem specifične, kvalitetne, individualne socio-zdravstvene usluge. Cilj

i svrha radionice je upoznati polaznike sa cjelovitom skrbi osoba oboljelih od demencije koja se provodi u našoj Ustanovi.

Ključne riječi: *demencija, obitelj, korisnik, savjetovanje, skrb*

Vlasta Ereš, Doris Apostolovski i Vesna Grubišić- Juhas, Dom za starije i nemoćne osobe „ Alfredo Štiglic“, Pula /Casa per anziani e disabili „Alfredo Štiglic“, Pola, Krležina ulica 33, Pula; alzheimer-centar@dom-alfredo-stiglic.hr

RADIONICA

Vlasta Grgec-Petroci

Strategije prevladavanja traume premještanja i važnost pripreme djeteta na posvojenje

Svako dijete ima pravo na odrastanje u vlastitoj obitelji, na život sa svojim roditeljima, uz braću i sestre te na razvoj odnosa s ostalim rođacima i stvaranje i razvijanje svoje socijalne mreže kako bi se uspješno dovršio njegov cjelokupan razvoj. Ponekad to pravo djeteta nije moguće ostvariti. Izdvajanjem djeteta iz obitelji narušava se kontinuitet razvoja djeteta te odnosa s primarnim objektima. Posvojenjem dijete ostvaruje pravo na odrastanje i odgoj u sigurnom obiteljskom okruženju. Kako bi posvojenje bilo uspješno, u postupku posvojenja osobita pozornost mora se posvetiti planiranju premještanja djeteta u posvojiteljsku obitelj. Pri tome je od izuzetne važnosti poštivati potrebe, interese te dob djeteta. Planirani premještaj manje je bolan za dijete od naglog i iznenadnog te može umanjiti traumu separacije i gubitka kakvu je dijete već proživjelo kada je izdvojeno iz biološke obitelji. Nagli prekidi pridonose osjećaju potpunog gubitka kontrole nad svime što se djetetu događa, dodatno ga traumatiziraju i otežavaju vezivanje za novu obitelj. Cilj ove radionice je ukazati na važnost dvojnog nasljeđa (biološkog i adoptivnog), na pravo djeteta na informacije i osobni identitet te na važnost pripreme djeteta za premještaj radi posvojenja. Kroz interaktivan rad, osobita pozornost bit će posvećena upoznavanju strategija prevladavanja i ublažavanja traume razdvajanja i gubitka prilikom premještanja djece iz udomiteljske u posvojiteljsku obitelj.

Ključne riječi: posvojenje, prilagodba, pravo na informacije, priprema na posvojenje

Vlasta Grgec-Petroci, Centar za socijalnu skrb Zagreb,
Podružnica Obiteljski centar
Preobraženska 4, Zagreb; vlastagpetroci@gmail.com

RADIONICA

Nataša Horvat, Blaženka Presečan

Prezentacija Gradskog socijalnog programa Grada Karlovca

Kroz ovu radionicu prezentirati ćemo postojeći Socijalni program Grada Karlovca koji se trenutno provodi te prenijeti iskustva u provedbi na sudionike radionice, kao i ograničenja programa, probleme u provedbi i ostala pitanja vezana uz aktualnu provedbu, ali i za mogućnosti nadogradnje programa. Gradski socijalni program Grada Karlovca je jedinstveni program u području socijalne skrbi obzirom da je osmišljen za one socijalno ugrožene građane koji nisu primatelji zajamčene minimalne naknade i nisu obuhvaćeni zakonskim Programom troškova stanovanja. Kroz program se intervenira u sve dijelove troškovne strane kućnog proračuna domaćinstava koja se nalaze u socijalnoj potrebi. Programom su definirani uvjeti i kriteriji te razrađene skupine korisnika. Podloga izrade i usvajanja ovog programa je demografska, ekonomska i socijalna slika građana na području grada Karlovca. Program se svake godine prilagođava potrebama građana kao odgovor na izazove ekonomske krize, porasta broja nezaposlenih, realnog pada mirovina kao i povećanje broja samačkih domaćinstava, starih, bolesnih i nemoćnih građana. Dosadašnjom realizacijom programskih aktivnosti stekli smo iskustvene uvide u pozitivne i negativne učinke, odnosno mogućnosti i ograničenja socijalnog programa u sadašnjoj formi, kao i nedostatke zakonskih okvira za određene kategorije korisnika. Kao rezultat provedene radionice očekujemo razmjenu iskustava, uvide iz druge perspektive, diskusiju i prijedloge za unapređenje socijalnog programa lokalne zajednice a radi podizanja standarda pružanja socijalnih usluga. Očekivanja su nam vezana za maksimalnim usklađivanjem plana sa stvarnim potrebama korisnika, kao unapređenjem načina definiranja uvjeta i

kriterija za odabir skupine korisnika.

Ključne riječi: *socijalna slika, potrebe građana*

Nataša Horvat i Blaženka Presečan, Grad Karlovac, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Banjavčičeva 9, Karlovac; natasa.horvat@karlovac.hr

RADIONICA

Ljilja Jelenčić, Marijana Pećnik, Željka Bele

Razvoj projektne ideje međugeneracijskih programa pružatelja socijalnih usluga

Dom za starije osobe Sveti Josip Zagreb ima dugogodišnje iskustvo u provođenju prakse međugeneracijske solidarnosti. Povezivanje mlađih generacija s osobama starije životne dobi doprinosi smanjivanju socijalne isključenosti, potiče ideju aktivnog starenja i boljeg međusobnog uvažavanja i poštivanja različitosti među generacijama. Međugeneracijski programi provode se u suradnji s vrtićima, školama, volonterima kroz različite kreativne i rekreativne aktivnosti. Nakon inicijalnog predstavljanja i upoznavanja polaznika radionice ukratko bi predstavili način rada i u uvodnom dijelu prezentirali bi Projekt Doma „Super seniori i juniori za 21 stoljeće“. Svrha Projekta je prenošenje znanja i vještina sa starih na mlade i senzibiliziranje javnosti o potrebi pružanja međugeneracijskih programa. Navedenim ukazali bi im na važnost provođenja projektnih aktivnosti, te mogućnostima koje takvi projekti pružaju s ciljem poboljšanja kvalitete usluge. Cilj radionice je osnaživanje stručnjaka pri razvoju projektnih ideja međugeneracijskih programa. Radionica će omogućiti upoznavanje sudionika s procesom razvoja projektne ideje i pomoć u izradi vlastitog projektnog nacrtu.

Ključne riječi: međugeneracijski programi, projektna ideja, prenošenja znanja

Ljilja Jelenčić, Marijana Pećnik i Željka Bele, Dom za starije osobe Sveti Josip Zagreb, Dunjevac 17, Zagreb; ljilja.jelencic@gmail.com

RADIONICA

Anamarija Juroš, Vendi Keserica, Klaudia Devčić Majerić, Klaudia Kulaš

Prikaz radionice programa „Modifikacija ponašanja putem igre“ kroz iskustveno učenje

Socijalni rad kao profesija u fokus rada stavlja korisnike, odnosno korisničku perspektivu. Korisnici kao jedan od najvažnijih dionika u praksi socijalnog rada su nezaobilazan partner i pružanjem socijalnih usluga važno je odgovoriti na njihove potrebe. Usmjerenost na korisnike i osnaživanje korisnika kroz praksu je djelotvoran način postizanja ciljeva. Program koji provodi Centar za mladež Zaprešić, a koji je usmjeren na korisnike i koji direktno uključuje rad s korisnicima je preventivni program Modifikacija ponašanja putem igre (MPPI). Programske aktivnosti temelje se na neposrednom iskustvu sudionika i iskustvenom učenju, te kroz radionicu želimo prikazati način rada sa korisnicima kroz aktivno sudjelovanje sudionika radionice te prenijeti iskustva korisnika MPPI programa. Modifikacija ponašanja putem igre preventivni je program koji potiče stvaranje poticajnog okruženja za kvalitetan razvoj djece i mladih u riziku te njihovih obitelji. Program obuhvaća rad s korisnicima na više razina i provodi se kroz sljedeće aktivnosti: radionice za djecu i mlade u riziku, edukativne radionice za roditelje, edukativno-savjetodavni rad s roditeljima (posjete obiteljima) supervizije, edukativni izleti, individualno savjetovanje, tribine, tematska predavanja – edukativne radionice, edukativno – informativni letci. Radionicom želimo prikazati iskustveno učenje na temelju prakse koju primjenjujemo u radu s korisnicima, a sudionici radionice biti će aktivno uključeni, kroz aktivnosti koje se provode s učenicima tijekom radionica. Cilj radionice je prikazati stručnjacima u socijalnom radu načine rada i procese kroz koje prolaze učenici uključeni u programske aktivnosti. Kroz radionicu bit će prikazane

razne vježbe i aktivnosti koje se koriste u direktnom radu s korisnicima.

Ključne riječi: korisnička perspektiva, preventivni program, Modifikacija ponašanja putem igre, iskustveno učenje

Anamarija Juroš, Vendi Keserica, Klaudia Devčić Majerić i Klaudia Kulaš, Centar za mladež Zaprešić, Matije Gupca 4, Zaprešić; vendi.keserica@yahoo.com

RADIONICA

Tatjana Katkić Stanić, Andrijana Frljak, Mirela Lizačić-Mundjer

Zaštita prava djece čiji su roditelji u zatvoru: izazovi međuresorne suradnje

Danas u Hrvatskoj ima 14839 djece čiji su roditelji u zatvoru. Zbog kaznenopravnog statusa roditelja, iskustvo ukazuje na situaciju povrede mnogih prava njihove djece. Djeca roditelja zatvorenika trpe različite oblike diskriminacije, te su u nepovoljnijem položaju od ostale djece zbog situacije u svojoj obitelji. Stigmatiziranost, siromaštvo, problemi zdravlja i ponašanja te socijalna isključenost, samo su neki od rizika s kojima je suočena ova skupina djece. Roditeljev odlazak u zatvor izaziva kod djeteta niz emocionalnih reakcija straha, ljutnje, srama, a narušen im je osjećaj sigurnosti i pripadanje zbog fizičke odsutnosti roditelja koji je u zatvoru. Često doživljavaju i odbačenost od svoje okoline i društva, a u školi se o tome ne govori. Istovremeno, s nemogućnošću privređivanja roditelja zatvorenika, obitelj je izložena visokom riziku od siromaštva. Sve to mijenja djetetov život. S druge strane, slično kao i djeca, većina zatvorenika teško podnosi ograničenje roditeljske uloge. Bez obzira na boravak u zatvoru i djela koja su počinili, zatvorenici uglavnom žele biti dobri roditelji. Mnoge je potrebno podučiti kako bi njihove roditeljske odluke i postupci bili na dobrobit djeteta. U tu svrhu kroz individualni i grupni rad, provođenjem Pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora, Kaznena tijela, direktnim radom sa zatvorenicama na poboljšanju roditeljskih kompetencija i smanjenju rizika, posredno se pruža pomoć djeci zatvorenika. Pitanje podrške djetetu, uz paralelni rad sa roditeljem-zatvorenikom i drugim članovima obitelji, odnosno stručna pomoć, savjetovanje i podrška kroz međuresornu suradnju stručnjaka sustava socijalne skrbi i pravosuđa, od presudne je važnosti za zaštitu interesa ove skupine

djece. Stoga je cilj ove radionice prikazati prednosti, odnosno nužnost intenzivne međuresorne suradnje i povezivanja centara za socijalnu skrb i kaznionica, kako bi se smanjili i otklonili rizici za djecu čiji su roditelji u zatvoru. Na taj način, istovremeno bi se radilo na unapređenju roditeljskih kompetencija i pripremalo roditelje-zatvorenike na povratak u obitelj i preuzimanje roditeljske uloge u potpunosti. Svrha radionice je kroz sudjelovanje i raspravu doći do zaključaka i preporuka za razvoj uspješnije međuresorne suradnje.

Ključne riječi: zatvorski sustav, prava djece, međuresorna suradnja

Tatjana Katkić Stanić i Mirela Lizačić-Mundjer, Kaznionica u Turopolju, Ul. braće Radića 105, Velika Gorica, tanja.kst@gmail.com; mimundjer@gmail.com

Andrijana Frljak, Kaznionica u Lipovici, Lipovečka 22, Popovača; andrijana.frljak@gmail.com

RADIONICA

Zdravka Leutar, Ana Štambuk, Suzana Hlupić

Duhovnost kao resurs osnaživanja u praksi socijalnog rada

Kao složen i multidimenzionalan dio ljudskog iskustva, duhovnost ima kognitivne, iskustvene i ponašajne aspekte. Kognitivni aspekt odnosi se na potragu za smislom, svrhom, istinom, uvjerenjima i vrijednostima koje pojedinac živi. Iskustveni aspekt odnosi se na osjećaj nade, ljubavi, mira, utjehe i podrške i ogleđa se kroz unutarnje resurse pojedinca. Ponašajni aspekt je manifestacija pojedinačnih duhovnih uvjerenja i unutarnjeg duhovnog stanja u svakodnevnom životu. Sudionici će tijekom radionice dobiti uvid u duhovnost kao resurs osnaživanja u nekoliko područja socijalnog rada, a na temelju prikaza rezultata provedenih istraživanja u Hrvatskoj kroz primjenu kvalitativne i kvantitativne metodologije. U radionici će biti prikazani rezultati nekoliko empirijskih istraživanja koja su imala za cilj dobiti uvid u poveznicu duhovnosti i nekih područja socijalnog rada, kao što su: obitelj, brak, starije osobe, osobe s invaliditetom i palijativna skrb te u duhovnost kao resurs za osnaživanje profesionalaca u praksi socijalnog rada. U istraživanjima su sudjelovali socijalni radnici kao profesionalci i korisnici navedenih područja u zadnjih godinu dana. Na temelju dobivenih rezultata elaborirat će se konkretne praktične smjernice i donijeti zaključci primjenjivi u praksi socijalnog rada u spomenutim područjima.

Ključne riječi: duhovnost, socijalni rad, obitelj, brak, osobe s invaliditetom, starije osobe, palijativna skrb

Prof. dr. sc. Zdravka Leutar, izv. prof. dr. sc. Ana Štambuk i Suzana Hlupić, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, zleutar@pravo.hr

RADIONICA

Sanda Lovrić, Domagoj Kronstein

Doživljaj dobiti korisnika socijalne usluge u odnosu na angažman i doživljaj dobiti stručnjaka

Kroz radionicu želimo prikazati omjer doživljaja angažmana stručnjaka sa doživljajem kvalitete pružene usluge korisnika. Korisnici su djeca i mladi sa izraženim specifičnim potrebama tijekom razvoja, a koji su osjetljiva skupina našeg društva. Stručnjaci su socijalni radnici u CZSS i u institucijama socijalne skrbi. Djeca i mladi su kao korisnici izuzetno iskreni i skloni verbalno izražavati svoje zadovoljstvo i nezadovoljstvo. Kroz socijalne usluge potrebna im je pomoć u postizanju promjena u ponašanju i socijalnom funkcioniranju, a za koju nisu uvijek otvoreni i suradljivi, no zadaća stručnjaka je upravo pružiti im takvu pomoć i uslugu. Doživljaj vlastite vrijednosti i kvalitete u pružanju usluga stručnjaka može biti neproporcionalna sa doživljajem postignuća korisnika. Što je sve potrebno stručnjaku da bi mogao pružiti kvalitetnu uslugu i dobiti povratnu informaciju korisnika o doživljenoj pozitivnoj promjeni. Kako stručnjak može pomoći sebi i korisniku, te kako korisnik može pomoći sebi i stručnjaku na zajedničkom putu postizanja promjena usmjerenih na prevladavanje poteškoća i kriznih situacija? Koliko je važan obostrano aktivan odnos? Kako i kada stručnjak može upasti u zamku preuzimanja odgovornosti korisnika? Kako korisnik može upasti u zamku pasivnog stava spram vlastitog života? Koliko je optimalno potrebno individualnog rada sa korisnikom, koliko uključivanja osoba iz uže socijalne sredine-što je bitno za postizanje pozitivnih promjena u ponašanju i funkcioniranju korisnika? Kako se procjenjuje rad stručnjaka- da korisnik bude zahvalan i svjestan da mu je pomogao ili da ima osjećaj da je za sve sam zaslužan?

Igranjem uloga kroz problemske situacije iz svakodnevne prakse stručnjaka želimo problematizirati doživljaj angažmana, postignuća, vlastite kompetencije obje uloge i stručnjaka i korisnika, te donijeti prijedloge za unapređenje načina pružanja usluga, kao i procjene koje su socijalne usluge prihvatljivije korisnicima kako bi unaprijedili vlastite životne situacije.

Ključne riječi: *korisnik-stručnjak, doživljaj uspjeha, perspektive*

Sanda Lovrić, Dom za odgoj djece i mladeži Karlovac, Banija 14, Karlovac; lovric.sanda@gmail.com

Domagoj Kronstein, Dom za stare i nemoćne Zlatne godine, Brdo Crikvensko 59, Crikvena

RADIONICA

Nina Pećnik, Ivana Dobrotić, Jelena Baran

Ciljana podrška roditeljstvu: višestruke perspektive

U radionici će se pitanja podrške roditeljima koji pripadaju ranjivim skupinama sagledati iz perspektive korisnika, pružatelja usluga iz centara za socijalnu skrb, pružatelja usluga iz organizacija civilnog društva te iz perspektive istraživača u području podrške roditeljstvu. Početno će se u kratkim crtama dati pregled ovog novog područja obiteljske politike, posebice smjernica i preporuka na europskoj razini te ključnih javnopolitičkih mjera i strateških dokumenata u Hrvatskoj. Nakon kratkog osvrta na inozemne evaluacijske studije o učinkovitosti programapodrškeobitelji i roditeljstvuprikazati će se rezultati istraživanja provedenog putem fokusnih grupa s roditeljima (maloljetnim majkama, roditeljima iz jednoroditeljskih obitelji, roditeljima djece s teškoćama u razvoju, roditeljima s invaliditetom te roditeljima iz obitelji niskog socio-ekonomskog statusa) te fokusnih grupa s pružateljima usluga podrške roditeljstvu iz centara za socijalnu skrb i udruga iz različitih krajeva Hrvatske. Cilj istraživanja bio je ispitati potrebe roditelja i iskustva vezana uz usluge podrške roditeljstvu. Istraživanje je provedeno tijekom 2014/2015 godine kao jedna od aktivnosti u okviru projekta „Vizije: Volonteri za roditelje i djecu“ udruge RODA. Temeljem dobivenih rezultata istraživanja izdvojiti će se primjeri dobrih praksi podrške roditeljima i djeci koji pripadaju ranjivim skupinama iz drugih europskih zemalja, a koji mogu poslužiti kao ideja za iniciranje promjena te razvijanje novih, inovativnih usluga u hrvatskom kontekstu. U radionici će se nakon predavačkog dijela u manjim grupama raspraviti ponuđene preporuke za unapređenje usluga podrške roditeljima i djeci koji pripadaju ranjivim skupinama te za povećanje vidljivosti i zadovoljenosti njihovih potreba, ali i potreba pružatelja usluga.

Ključne riječi: ciljana podrška roditeljstvu, maloljetne majke, jednoroditeljske obitelji, obitelji s članom s invaliditetom, obitelji niskog socio-ekonomskog statusa

Prof.dr.sc. Nina Pećnik, doc.dr.sc. Ivana Dobrotić i Jelena Baran,
Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u
Zagrebu, Nazorova 51, Zagreb; ninoslava.pecnik@pravo.hr

RADIONICA

Danijela Sobočanec

Mogućnosti i izazovi socijalnog rada u gospodarstvu

S obzirom na to da u Hrvatskoj ne postoji studij ljudskih potencijala, a suvremene funkcije koje obuhvaća ova djelatnost su vrlo široke i zahtijevaju angažman stručnjaka, ovom radionicom autorica želi skrenuti pozornost na mogućnosti povezivanja teoretskih znanja i prakse socijalnih radnika s praksom ljudskih potencijala, osobito u gospodarstvu gdje i sama radi. Pojedini stručnjaci sličnih struka, kao što su psiholozi, već su se etablirali u djelatnosti ljudskih potencijala, a socijalni radnici, s obzirom na multidisciplinarnost studija, svakako svojim znanjima i praktičnim iskustvom koje stječu već tijekom studija, mogu biti dodatna vrijednost u radu ljudskih potencijala u gospodarstvu. Sudionici radionice dobiti će uvid u funkcije službe ljudskih potencijala nekada i danas, u uvjetima globalizacije, multinacionalnih kompanija i stalnih promjena koje prate sve segmente društva, a osobito su brze u privatnom sektoru. Kroz sudjelovanje u pojedinačnim i grupnim aktivnostima, polaznici će moći povezati teoretska i praktična znanja koja posjeduju socijalni radnici s praksom rada u ljudskim potencijalima.

Ključne riječi: Ljudski potencijali, gospodarstvo, privatni sektor

Danijela Sobočanec, Erste & Steiermärkische Banka d.d., Jadranski trg 3a, Rijeka; danijela.sobocanec@gmail.com

RADIONICA

Martina Šarin, Lucija Vejmelka, Jelena Matančević

Projektni menadžment u socijalnom radu i socijalnoj politici: nove mogućnosti financiranja u praksi

Neke društvene okolnosti, posebice okolnosti krize (ekonomske ili druge) imaju značajan utjecaj na profesiju socijalnog rada. Svjetski ekonomski trendovi zasigurno utječu na opstanak i kvalitetu određenih socijalnih usluga, a pomažuće profesije rijetko su na listi prioriteta političkih lidera i drugih društvenih moćnika. To znači da moramo pronaći alternativne resurse financiranja kako bi omogućili društvenu promjenu i razvoj punog potencijala kako pojedinaca tako i društva u cjelini. Znanstvenici i praktičari u pomažućim i drugim profesijama suočeni su s ograničavajućim financijskim mogućnostima u pogledu istraživanja i razvoja inovativnih socijalnih usluga stoga se projektno financiranje nameće kao jedno od alternativnih mogućnosti financiranja istraživačkih i praktičnih aktivnosti u području socijalnog rada. Radionica će biti fokusirana na pitanja novih izazova s kojima se praktičari u pomagačkim profesijama susreću, na potrebe kreiranja i implementacije novih socijalnih usluga koje će odgovoriti na potrebe društva u krizi te mogućnosti i ograničenja njihovog financiranja u okviru projektnog menadžmenta.

Ključne riječi: socijalni rad, socijalna politika, projektni menadžment, praksa

Martina Šarin, Centar za socijalnu skrb Zadar, Podružnica Obiteljski centar, Velebitska 6, Zadar; sarinmartina@gmail.com

Dr.sc Lucija Vejmelka i dr.sc Jelena Matančević, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Nazorova 51, Zagreb

RADIONICA

Ksenija Švenda-Radeljak, Alen Minić

Joga kao pomoć kod profesionalnog stresa pomagača

Profesionalni stres je pojava kojoj su nerijetko izloženi stručnjaci pomagačkih profesija, u koje se ubrajaju i socijalni radnici. Neusklađenost između zahtjeva vezanih uz posao i okolinu, odnosno nemogućnosti da se tim zahtjevima udovolji dovode do profesionalnog stresa. Jedan od njegovih krajnjih negativnih ishoda je sagorijevanje na poslu, koje se najšire može shvatiti kao proces koji dovodi do potpune profesionalne iscrpljenosti i u konačnici može rezultirati apatijom. Najčešće manifestacije istog stanja su: tjelesni simptomi poput kroničnog umora i iscrpljenosti, ali i mentalna iscrpljenost, koja se manifestira kao frustriranost i apatija. Često se ti simptomi stresa prenose na privatni život, što rezultira dodatnim problemima i u toj sferi. Svjetska medicinska istraživanja prepoznala su stres kao glavni uzrok smanjenja radne učinkovitosti, a jogu i meditaciju kao idealna sredstva za pomoć pri povećanju koncentracije, razine energije i sposobnosti ispunjenja različitih zadataka. Kroz radionicu će se prezentirati pozitivni učinci vježbi opuštanja, fizičkih vježbi – asana i vježbi disanja – pranayame, posebice pri problemu stresa i sagorijevanja na poslu. Prezentiran sadržaj dio je međunarodno priznatog holističkog sustava “Joga u svakodnevnom životu” kojeg već desetljećima izvode instruktori s međunarodnim certifikatom stečenim nakog više godina teorijskog i praktičnog studiranja. Korist za sudionike radionice je praktičan prikaz jednih od vrlo učinkovitih i svjetski priznatih načina za prevladavanje profesionalnog stresa.

Ključne riječi: prevladavanje profesionalnog stresa, pomoć pomagačima, joga

dr.sc. Ksenija Švenda-Radeljak, Studijski centar socijalnog rada,
Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Nazorova 51, Zagreb; kradelj@
pravo.hr

Alen Minić, Centar za socijalnu skrb Zagreb, Centar za socijalnu skrb
Zagreb, Podružnica Susedgrad, Aleja Bologne 2, Zagreb; aminic@
socskrb.hr

RADIONICA

Ivana Tutić Grokša, Dorotea Kušt

Obrazovanje socijalnih radnika i cjeloživotno učenje iz studentske perspektive: iskustva, prijedlozi i kritike socijalnih radnika iz prakse

Studenti socijalnog rada kritički promišljaju o obrazovnom sadržaju i zahtjevima postavljenima pred njih. Kroz praktični dio nastave imaju priliku vidjeti koji zahtjevi se postavljaju pred stručnjake te procijeniti bi li im znanja i vještine pružene kroz obrazovni proces bile dostatne za izvršavanje tih zahtjeva. Ponekad postoji raskorak između znanja i vještina koje stječu tijekom obrazovanja te onih za kojima postoji potreba u praksi. Motivacija voditeljica radionice jest doznati mišljenje praktičara o tom raskoraku. Također, sve više se naglašava važnost cjeloživotnog učenja koja proizlazi iz sve različitijih društvenih problema i izazova jer je profesija socijalnog rada jedna od prvih koja donosi rješenja za probleme proizašle iz novonastalih situacija. Iz studentske perspektive čini se da su mogućnosti obrazovanja nakon fakulteta ponekad teže ostvarive (zbog financija, nedostatka vremena, dužine i zahtjevnosti edukacija, itd.) te će se o tome povesti rasprava i čuti mišljenja i iskustva socijalnih radnika koji rade u praksi. Cilj radionice je informirati sudionike o mišljenju studenata o sadašnjem stanju obrazovnog programa za pojedina područja socijalnog rada te dobiti povratnu informaciju o smislenosti i korisnosti programa iz perspektive socijalnih radnika „praktičara“. Na radionici će se povesti razgovor o tome kako bi socijalni radnici „praktičari“ uskladili obrazovni program s potrebama u radu te o potrebama i mogućnostima cjeloživotnog učenja za socijalne radnike.

Ključne riječi: *socijalni rad, obrazovanje, praksa, vještine, znanja*

Ivana Tutić Grokša i Dorotea Kušt, studentice, Pravni fakultet
Sveučilišta u Zagrebu
Studijski centar socijalnog rada, Nazorova 51, Zagreb; e-mail: ivana.
tutic.groksa@gmail.com

RADIONICA

Kristina Urbanc, Marijana Kletečki Radović

Zašto odrasli trebaju bajke?

Pobjeda dobrog nad zlim tijekom odrastanja važna je ne samo radi djetetovog osjećaja sigurnosti i povjerenja u okolinu već i zbog poruke da su poteškoće dio života te da suočavanje s kriznim razdobljima svjedoči o otpornosti pojedinca i potencijalima za izlazak iz krize. Zadatak likova u bajci je da odrastaju i sazrijevaju, baš kao i u životu. Poteškoće s kojima se pri tome suočavaju univerzalne su, nadilaze prostorne, vremenske i kulturološke kontekste (sukobi između generacija, strah i neizvjesnost od budućnosti, rivalitet, zavist, ljubomora, ljubav, doživljaj potlačenosti i nemoći, osveta i mnogo drugih tema). Likovi u bajkama često mijenjaju svoje obličje uz pomoć čarolija, ili bivaju začarani bez svoje volje, dok je zadatak glavnih likova često da proniknu iza te čarolije u autentične osobine začaranih sudionika i tako doprinesu poništenju „zlih čini“. U radionici će biti demonstrirani neki načini upotrebe pojedinih elemenata bajki u pomažućem radu, a od sudionika se očekuje aktivno uključivanje u kreiranje, prikaz i tumačenje vlastitih simbola i bajki povezanih s njihovim profesionalnim kontekstom.

Cilj radionice je omogućiti sudionicima uvid u neke načine upotrebe bajke u funkciji olakšavanja iskazivanja korisnikovih misli, osjećaja, potreba te istraživanja resursa za suočavanje sa životnim teškoćama.

Ključne riječi: *kreativne tehnike, bajka, pomažuci kontekst*

Prof.dr.sc. Kristina Urbanc i doc.dr.sc. Marijana Kletečki Radović,
Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu;
kristina.urbanc@pravo.hr; marijana.kletecki@zg.t-com.hr

RADIONICA

Nina Vela Vrabc

Dječaci ne plaču, curice se ne tuku

Prve su godine života djeteta presudne za stvaranje „novog“ ljudskog bića i biološki i psihološki, a otac i majka (ili roditeljski supstitut) su ti koji uspostavljaju prve interakcije s djetetom. U procesu prilagođavanja zahtjevima roditelja, dijete prilagođava svoje potrebe i osjeća je te ti procesi snažno utječu na ponašanje, strukturu ličnosti, samopoštovanje i sliku o sebi, samog djeteta. U tom smislu roditelji (ili roditeljski supstitut) mogu predstavljati rizično ili zaštitničko okruženje za dijete. Svjesno potisnut, opravdani bijes u djetinjstvu rađa nasilje, zaslijepljenost ili pretjeranu lojalnost u kasnijim godinama. Stoga i preventivne aktivnosti na temu nasilja, usmjerene na grupe, ukoliko ne obuhvate rad s pojedincem i njegovim roditeljem (supstitutom) na osvješćivanju i promjeni ponašanja pojedinca kao posljedice interakcije s roditeljem, mogu dovesti do parcijalnih rješenja. Prečicu na tom putu predstavlja svakodnevno učenje i poticanje asertivnih obrazaca ponašanja i komunikacije (u kontaktu s odgajateljima, nastavnicima, medijima, stručnim službama) uz koje djeca i mladi mogu na adekvatan način zadovoljiti potrebe i dobiti ono što trebaju, nerijetko i ono što žele. To znači dati prioritet pojedincu i njegovoj osobnoj odgovornosti. U suprotnom, zanemarujući pojedinca, ponovo potičemo potiskivanje pravih osjećaja „zamjenjujući izvorne osjećaje“ socijalno poželjnim, što potiče epidemiju „skrivena kulture nasilja“. Ukoliko se ne suprotstavimo nasilju, sukobima u nama i nasilju izvan nas, prešutno ga prihvaćamo, kao i činjenicu da slijedeća žrtva ili nasilnik možemo biti baš mi. Stoga je cilj ove radionice istražiti i pokušati odgovoriti na pitanje „Zašto netko postaje nasilnik, promatrač ili žrtva?“ kroz osvješćavanje važnosti poruka koje svakodnevno

šaljemo, kao i njihovih posljedica.

Ključne riječi: *poruke koje narušavaju integritet osobe, potisnute emocije, nasilje, osobna odgovornost*

Nina Vela Vrabec, Centar za socijalnu skrb Rijeka, Podružnica
Obiteljski centar, Rijeka; nina.velavrabec@oc-pgz.hr

RADIONICA

Vlatka Vincetić, Ivana Tomašić-Martinić

Radna integracija ranjivih skupina u društvenom poduzetništvu

Svrha radionice jest upoznati stručnjake s modelom radne integracije kao načinom suočavanja s pojavom socijalne isključenosti. Radna integracija ranjivih skupina je interaktivna i dinamizirana socijalna usluga koja predstavlja pomak od pasivnog primatelje skrbi prema aktivnom i integriranom korisniku skrbi. Osim što, doprinosi suzbijanju ekonomskih posljedica socijalne isključenosti, na efikasan način suočava se i s ostalim dimenzijama socijalne isključenosti (relacijska/participativna, dugoročna i subjektivna perspektiva). U sklopu radionice bit će stavljen naglasak na važnost i ulogu socijalnih radnika/ica u radnoj integraciji ranjivih skupina te mogućnosti za razvoj radne integracije. Ciljevi radionice su: steći osnovna znanja o procesu radne integracije, dobiti uvid u mogućnosti radne integracije u Republici Hrvatskoj, upoznati se s ulogom socijalnog radnika/ice u procesu radne integracije, potaknuti stručnjake pomažuće profesiju na inicijaciju modela radne integracije u svojim lokalnim zajednicama te ukazati na važnost međusektorske i međuresorne suradnje u rješavanju problema socijalne isključenosti.

Ključne riječi: radna integracija, društveno poduzetništvo, case management, socijalne inovacije, modeli zapošljavanja

Vlatka Vincetić i Ivana Tomašić – Martinić, ACT GRUPA, Dr. Ivana Novaka 38, Čakovec; info@act-grupa.hr

RADIONICA

Božica Vukmanović, Vesna Mihanović

Strategije jačanja pozitivnih kapaciteta djeteta s teškoćama u razvoju i njegove okoline

Razvoj i odgoj sretnog, odgovornog te uspješnog djeteta s teškoćama u razvoju mora biti jedan od prioritarnih ciljeva društva te temeljna zadaća obitelji, obrazovne ustanove i društvene zajednice. Roditelji djece s teškoćama u razvoju trebaju biti središnje i aktivne osobe u donošenju odluka o odgoju svoje djece. Svako roditeljstvo valja promatrati i u kontekstu dnevno promjenjivih društveno vrijednosnih zbivanja te vanjskih i unutarnjih stresova koji utječu na njegovo funkcioniranje. Stoga je nužno raditi na otpornosti obitelji osnažujući ju kroz zaštitne čimbenike kako bi se suočila sa svakojakim životnim izazovima.

Uz roditeljski dom, odgojno-obrazovna ustanova je sredina koja svojim djelovanjem omogućuje optimalan razvoj djeteta jačajući pritom njegove kompetencije. Uključenost roditelja u odgoj i obrazovanje djece znatno pridonosi razvoju njihovih akademskih postignuća. Brojne situacije kojima su djeca s teškoćama u razvoju kontinuirano izloženi u obitelji i izvan nje mogu ih dovesti do određenog rizičnog životnog stila. Takva ponašanja predstavljaju razvojne rizike čije izučavanje zahtijeva interdisciplinarni i longitudinalni pristup. Preveniranje ili ublažavanje uočenih nepravilnosti u procesu socijalizacije djece iziskuje profesionalnu i stalnu intervenciju usmjerenu na pronalaženje, isticanje i jačanje pozitivnih kapaciteta djeteta i okoline. Može se ostvariti provodeći preventivne programe uz aktivno sudjelovanje cjelokupne zajednice, ali samo onda ako se problemu pristupi ranije nego se on pojavi. Uspjeh će biti veći ukoliko profesionalac djeluje na više

razina posjedujući kompetencije iz različitih područja.

Ključne riječi: djeca s teškoćama u razvoju, rizični životni stil, zaštitni čimbenici, preventivni programi

Božica Vukmanović i Vesna Mihanović, Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG, Ulica kneza Ljudevita Posavskog 10, Zagreb; bozica.v@gmail.com

POSTER PREZENTACIJE

POSTER PREZENTACIJA

Nikolina-Nina Andreis, Gorana Depolo, Slava Farac,

Dobriša Petković-Kolumbić

Primjeri dobre prakse Centra za socijalnu skrb Korčula

Socijalni radnici u svom radu imaju višestruke mogućnosti za djelovanje s ciljem pomoći najugroženijim korisnicima. Te aktivnosti prelaze uobičajenu praksu socijalnog rada i daju nova rješenja za prevladavanje teških životnih okolnosti korisnika. U radu će se prikazati dva primjera dobre prakse Centra za socijalnu skrb Korčula koji su rezultat uspješne suradnje Centra, neprofitnih organizacija, jedinica lokalne samouprave i volontera. U prvom primjeru radi se osobi djelomično lišenoj poslovne sposobnosti, koja se uslijed konfliktnih odnosa u obitelji, preselila u stan obiteljske kuće u kojem je nedostajalo osnovnih kućanskih predmeta i potrepština. U organizaciji CZSS Korčula i u suradnji s Crvenim križem i volonterima pribavljeni su osnovni kućanski aparati i namještaj te odjeća i kozmetika prema željama korisnice. U drugom primjeru radi se o psihički bolesnoj osobi koja je živjela na izoliranom području u ugrožavajućim životnim uvjetima. CZSS Korčula je uz pomoć jedinice lokalne samouprave, Caritasa i volontera organizirao akciju čišćenja i uređenja stambenog prostora i okoliša, kao i nabavke osnovnih predmeta u kućanstvu. Inicijativu kao i koordiniranje svih aktera uključenih u primjere preuzele su socijalne radnice CZSS Korčula. Prikazani slučajevi su primjeri individualiziranog pristupa u praksi u kojoj se u fokus stavlja korisnik, njegove potrebe i želje, u kojima je korisnik aktivno uključen u aktivnosti usmjerene na unapređenje kvalitete svog života. Takav način rada predstavlja praksu sukladnu procesima deinstitutionalizacije i decentralizacije sustava socijalne skrbi.

Ključne riječi: *dobra praksa socijalnog rada, suradnja s neprofitnim organizacijama, individualizirani pristup, volonterstvo*

Nikolina-Nina Andreis, Gorana Depolo, Slava Farac i Dobrila Petković-Kolumbić, Centar za socijalnu skrb Korčula, Šetalište Frana Kršinića 50, Korčula; dgorana@gmail.com

POSTER PREZENTACIJA

Iva Bačurin

Rezultati evaluacije programa “Roditeljstvo na drugačiji način”

Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica prva je i jedina ustanova za djecu, mlade i obitelji koju je osnovala lokalna zajednica. Započeo je s radom 2003. godine, a osnovan je s namjerom ujedinjavanja i koordiniranja raznih programa i aktivnosti namijenjenih djeci, mladima, roditeljima te svim članovima obitelji. “Roditeljstvo na drugačiji način” je program namijenjen roditeljima koji se provodi od 2005. godine. Cilj programa je razvijanje kvalitetnije komunikacije i odnosa između djece i roditelja, unapređenja roditeljskih vještina, bolje upoznavanje sebe i stjecanje uvida u vlastite obrasce ponašanja te razvoj novih obrazaca. Cilj je i razmjena iskustava, briga i strahovanja te pružanje podrške. Grupni rad se evaluira tako da članovi anonimno ispunjavaju evaluacijske upitnike. Početkom prvog susreta ispunjava se “Početni evaluacijski upitnik” o očekivanjima i strahovanjima, a nakon zadnjeg susreta “Završni evaluacijski upitnik” kojim procjenjuju koliko su očekivanja i strahovanja ispunjena. U Centru je proveden projekt “Planiranje i postavljanje evaluacije rada Centra za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica”. Program “Roditeljstvo na drugačiji način” dio je navedenog projekta te u tu svrhu roditelji ispunjavaju evaluacijski upitnik “Roditeljstvo na drugačiji način 1 - upitnik za roditelje”. Prema rezultatima evaluacije učinak programa pokazao se visokim u svim ispitivanim područjima. Područje koje je nešto niže procijenjeno odnosi se na prepoznavanje i izražavanje vlastitih emocija te na kvalitetno postavljanje zahtjeva djetetu.

Ključne riječi: *evaluacija, roditeljstvo, grupni rad*

Iva Bačurin, Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica, Kurilovečka
48, Velika Gorica; iva.bacurin@centar-dmo-vg.hr

POSTER PREZENTACIJA

Marica Barišić

Socijalni radnik iz perspektive korisnika Centra za rehabilitaciju „Fra Ante Sekelez“ - Vrlika

Cilj je putem poster prezentacije prikazati ulogu socijalnog radnika iz perspektive korisnika Centra za rehabilitaciju „Fra Ante Seklez“ – Vrlika koristeći pritom tehniku intervjua i kreativne tehnike u radu s korisnicima. Korisnička perspektiva ima naglasak na uključivanju, osnaživanju i partnerstvu između korisnika i profesionalnog pomagača. Korisnička perspektiva korisnika u Centru za rehabilitaciju „Fra Ante Sekelez“-Vrlika, temelji se na suradnom odnosu i uključivanju korisnika u donošenje odluka koji su bitne, vodeći računa da iste ne ugroze položaj korisnika. Navedeno je poglavito važno sagledati u procesu deinstitucionalizacije koji se trenutno odvija u ustanovi. Kroz korisničku perspektivu razvija se korisnikov potencijal, uspostavlja partnerski odnos, surađuje i s korisnikom i zajedničkim snagama dolazi do rješenja. Kreativne radionice su korisne za korisnike iz razloga što putem crteža, slike, oblikovanja materijala mogu prenijeti svoje misli, osjećaje i emocije koje putem govora nisu u mogućnosti izraziti zbog različitih oštećenja koja imaju. Poster prezentacija se sastoji od dva dijela. Prvi dio dobit će se na temelju provedenog intervjua s korisnicima, a drugi dio se sastoji od kreativnog dijela, gdje će se korisnici likovno izraziti o tome kako vide socijalnog radnika, te kako vide svoju ulogu u donošenju odluka koji su vezani za život korisnika. Budući da Centar za rehabilitaciju - Vrlika ima niz različitih kreativnih radionica, dio korisnika je sklon kreativnom izražavanju, a praksa pokazuje da je ovakav način izražavanja za ovu korisničku skupinu prihvatljiviji, odnosno, korisnička perspektiva bolje će se moći uočiti iz kreativnih rezultata.

Ključne riječi: *korisnička perspektiva, uloga socijalnog radnika, kreativne radionice*

Marica Barišić, Centar za rehabilitaciju „Fra Ante Sekelez“, 30. svibnja 20, Vrlika; barisic.marica@gmail.com

POSTER PREZENTACIJA

*Klaudia Devčić–Majerić, Anamarija Juroš, Vendi Keserica,
Ružica Skopljak, Andreja Radić*

Izazovi prakse socijalnog rada u civilnom sektoru

Posljednjih dvadeset godina na području prakse socijalnog rada događaju se velike promjene, kako u sustavu socijalne skrbi, odnosu stručnjaka i korisnika, tako i na području rada koje obuhvaća civilni sektor. Iznimno bitno područje socijalnog rada u neprofitnom sektoru je pružanje socijalnih usluga u zajednici, međusektorska suradnja, a veliki izazovi očekuju stručnjake koji se osim u stručnom dijelu moraju kontinuirano usavršavati u socijalnom i projektom menadžmentu, pronalaženju donatora i osiguravanju financijskih sredstava, što u konačnici osigurava održivost projekata ali i egzistenciju stručnjaka. Centar za mladež Zaprešić već dvadesetak godina odgovara na potrebe u lokalnoj zajednici provodeći programe i projekte koji su uglavnom preventivnog karaktera. Centar svojim aktivnostima godišnje obuhvati više od 2.000 korisnika (djece, mladih, roditelja, volontera, osoba starije životne dobi i drugih). Mnoge socijalne usluge, edukacije i aktivnosti postale su dostupne velikom broju korisnika na ovom području. Stručnjaci zaposleni u Centru za mladež Zaprešić su socijalni radnici, psiholozi, socijalni pedagozi i specijalistica projektnog menadžmenta, kroz plakat ćemo plastično prikazati izazove, primjere dobre prakse ali i probleme kroz perspektivu stručnjaka s područja civilnog sektora.

Ključne riječi: *socijalni rad, civilni sektor, praksa, Centar za mladež Zaprešić*

Klaudia Devčić–Majerić, Anamarija Juroš, Vendi Keserica, Ružica Skopljak i Andreja Radić, Centar za mladež Zaprešić, Matije Gupca 4, Zaprešić; Centar.za.mladez.zapresic@zg.t-com.hr

POSTER PREZENTACIJA

Jasminka Dlesk Božić, Dubravka Maček, Lidija Dajak

Izazovi i perspektive razvoja socijalnih usluga za starije osobe

Cilj prezentacije je unapređenje izvaninstitucionalnih socijalnih usluga pomoći u kući. U dugogodišnjem radu sa osobama starije životne dobi nastoji se na kreativan i inovativan način omogućiti starijoj populaciji kvalitetan i dostojanstven život. Društvo svakodnevno sve više stari i sve je veći izazov za tržište rada, zdravstvene i socijalne sustave i životni standard. Do 2020. godine broj osoba starijih od 65 godina porast će za 13,6%, a starijih od 80 za 35,2%. Naš je zajednički cilj navedenu populaciju što dulje održavati aktivnom, zdravom i samostalnom u svakodnevnom životu, te iskoristiti golemi potencijal starenja na inovativan, kreativan i ekonomski učinkovit način, koji će starijima omogućiti kvalitetan i dostojanstven život, a lokalnoj zajednici višestruku korist. Gerontološki centar jedan je od kvalitetnih primjera kako svojim svakodnevnim aktivnostima postojeću pasivnost i socijalnu isključenost zamijeniti zdravim, aktivnom i produktivnim starenjem. Smatramo potrebnim uklopiti u Zakon o socijalnoj skrbi definiciju Gerontološkog centra kao oblika izvaninstitucionalne socijalne usluge pomoći u kući. Rezultati desetogodišnjeg kontinuiranog rada s umirovljenicima su: pružanje izvaninstitucionalnih i institucionalnih socijalnih usluga, organizirana posudionica ortopedskih pomagala, razvijeni programi aktivnog i zdravog starenja, izrađen program unapređenja kvalitete života dugotrajno ležećih korisnika, razvijena mreža aktivnih volontera umirovljenika i razvijena usluga prijevoza i pratnje. U daljnjem razvoju mjera izvaninstitucionalnih socijalnih usluga potrebno je staviti naglasak na razvoj dostupnih i pristupačnih geronto servisa (pomoći u kući, organizirana prehrana, prijevoz i pratnja),

korištenje informacijsko komunikacijskih tehnologija kao pomoći u svakodnevnom životu, širenje besplatnih programa za zdravo i aktivno starenje, osnivanje besplatnih pravnih savjetovališta specijaliziranih za prava osoba treće životne dobi, korištenje bespovratnih sredstava EU fondova, te poticanje rada i volontiranja u mirovini. Demografsko starenje je izazov, ali i mogućnost za pametan, održiv i uključiv rast.

Ključne riječi: *starije osobe, izvaninstitucija, pomoć u kući*

mr.sc. Jasminka Dlesk Božić, Dubravka Maček i Lidija Dajak, Dom za starije osobe Maksimir Zagreb, Hegedušićeva 20, Zagreb; odjel. socijalnog.rada@dom-maksimir.t-com.hr

POSTER PREZENTACIJA

Dia Dobrinčić Korenjak

Vrijednosti u stručnom radu Centra za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica

Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica prva je ustanova u Republici Hrvatskoj namijenjena djeci, mladima i obiteljima osnovana od strane lokalne zajednice. Osmišljen je i osnovan s ciljem provođenja psihosocijalnih programa namijenjenih djeci, mladima i obiteljima te pružanja edukacija i podrške u radu stručnjacima koji rade s djecom i obiteljima. Cilj istraživanja, koje će biti prikazano, provedeno među zaposlenicama Centra, bio je dobiti uvid u vrijednosti koje koriste stručnjaci Centra za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica u neposrednom radu s korisnicima. Kao odgovor na pitanje kojim se vrijednostima stručnjaci Centra rukovode u radu s klijentima dobiveno je pet kategorija. Sudionice istraživanja navode poštivanje jedinstvenosti klijenta kao jednu od vrijednosti kojom se koriste u svom radu. Sudionice istraživanja navele su i prihvaćanje klijenta kao vrijednost kojom se rukovode u radu s klijentima. Treća vrijednost koju su navele je povjerljivost. Smatraju da je diskrecija osnova za stvaranje suradnog odnosa s klijentom. Četvrta vrijednost koju su navele neke od sudionica istraživanja je poštivanje granica profesionalnog odnosa. Posljednja vrijednost koju su navele sudionice je cjeloživotno obrazovanje stručnjaka. Istraživanje je pokazalo da se vrijednosti koje koriste stručnjaci Centra za djecu, mlade i obitelj podudaraju sa vrijednostima koje zagovaraju brojni autori, ali i etički kodeksi pomažućih struka. Također, istraživanje je pokazalo da sve djelatnice Centra koriste slične vrijednosti u radu s klijentima.

Ključne riječi: vrijednosti, etika, rad s klijentima

Dia Dobrinčić Korenjak, Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica,
Kurilovečka 48, Velika Gorica; dia.dobrincic.korenjak@centar-dmo-vg.hr

POSTER PREZENTACIJA

Ada Filipaj

Savjetovalište - prva usluga

Poster prezentacijom je prikazan rad socijalnog radnika u Savjetovalištu za roditelje djece s teškoćama u razvoju, kao ključne osobe i pokretača pozitivnih promjena. Primarni cilj rada socijalnog radnika je skraćivanje puta od prvog savjetovanja do konkretnog tretmana, razvijanje rehabilitacije i socijalne integracije djece s teškoćama u razvoju u društvenu zajednicu, kao alternativni institucionalnoj skrbi, s naglaskom na nastavak života u biološkoj obitelji kroz dostupne službe podrške. Savjetovalište je započelo s radom još 1981. godine kao sastavni dio programa patronaže, što načinom rada predstavlja našu specifičnost. To je mjesto zajedničkih susreta korisnika sa stručnjakom, te pružanja konkretne stručne pomoći kroz savjetovanje i neformalnu edukaciju. Stručnjak se konstantno zalaže za proširivanje mreže usluga i izvaninstitucijskih oblika rada na način da povezuje različite pružatelje usluga u lokalnoj zajednici. Davanjem mogućnosti korisniku da mu je stručnjak dostupan i da štiti njegova prava kao socijalno najosjetljivijoj skupini, stvara se odnos zadovoljstva, povjerenja i potrebe za nastavkom suradnje. Najbolji pokazatelj je podatak o ukupnom broju roditelja koji su se obratili u Savjetovalište za pomoć i određenim nivoom podrške tijekom razdoblja od tri godine i broj roditelja koji su kasnije postali korisnici naših usluga. Možemo zaključiti da je samo pravovremenom podrškom stručnjaka, donošenjem ispravnih odluka, zalaganjem za promicanje obiteljskih vrijednosti i odgovornog roditeljstva obitelji djece s teškoćama u razvoju i senzibiliziranjem društva, moguće postići uspješnu integraciju kojom se zadovoljava temeljna potreba za životom u zajednici i socijalna uključenost.

Ključne riječi: *stručnjak, savjetnik, promjena, uključenost*

Ada Filipaj, Centar za rehabilitaciju Zagreb, Nikole Andrića 3, Zagreb;
ada.filipaj@hotmail.com

POSTER PREZENTACIJA

Ljubica Leverda Hržina

Važnost adekvatnog pristupa korisniku i pružanja stručne potpore

Posljedice nezaposlenosti i općenito lošijih materijalnih uvjeta utječu na različite aspekte života radno sposobnih korisnika zajamčene minimalne naknade. Mogu biti uzročnici psihičkih poteškoća, suicidalnog ponašanja, izazivati osjećaje bespomoćnosti, beznađa, očajja, izgubljenosti. Osoba s kojom se socijalni radnik susreće osjeća se loše zbog vlastite situacije i problema u kojem se našao, a kada mu se njegova prava objasne, pitanje je koliko ih je bio u stanju percipirati. Neophodno je razumjeti situaciju u kojoj se nalazi i okolnosti koje na to utječu, pokazati mu da nije sam, smanjiti osjećaj stresa, nelagode i srama. Kao ključan moment u tome može se istaknuti kvaliteta odnosa socijalnog radnika i korisnika. Interaktivnom komunikacijom, individualiziranim pristupom, uvažavanjem mišljenja, izražavanjem razumijevanja, uvažavanjem prava na negativne emocije i sl. korisniku se omogućuje da otkloni prepreke, iznese svoje potrebe i suoči se sa aktualnim poteškoćama. Razvija se okružje koje pruža podršku i izgrađuje odnos povjerenja. Važno je istaknuti kreativnost socijalnog radnika, potrebu davanja konkretnih informacija i smjernica, ali svakako korisniku ostaviti prostora za samoprocjenu vlastitih interesa i benefita od istih. Time se može naznačiti uloga stručne potpore kroz koju se želi ojačati korisnika, potaknuti na prepoznavanje i iskorištavanje vlastitih resursa, postići podizanje samopouzdanja, samopoštovanja i motivacije za promjenom. Uz pružanje socijalne potpore javlja se interes, aktivacija i postiže eventualno uključivanje u edukacije, razne programe pomoći nezaposlenima, prekvalifikacije i sl. Cilj je postići klimu pozitivnosti, razumijevanja, poštovanja, podupiranja, povjerenja, dosljednosti, te otvorenost prema novim idejama i perspektivama.

Ključne riječi: *podrška, individualizirani pristup, motivacija, iskorištavanje vlastitih resursa, aktivacija*

Ljubica Leverda Hržina, Centar za socijalnu skrb Zagreb, Podružnica Dubrava, Dubrava 49, Zagreb; ljubica.leverda@gmail.com

POSTER PREZENTACIJA

Loredana Macan

Volonterski menadžment i volonterizam u zajednici: primjer dobre prakse Doma za starije i nemoćne osobe „Alfredo Štiglic“ Pula

Razvoj volonterstva u našoj ustanovi prolazio je kroz tri osnovne faze razvoja. Prva fazu vezujemo uz prve začetke razvoja volonterstva, koje seže u rane devedesete godine, kada je ono bilo neformalno te nedovoljno razvijeno i strukturirano. Ova faza naziva se spontano volonterstvo. Ono se odvijalo uglavnom kroz područja dobrosusjedske pomoći i dušobrižništva. Od 2000. godine slijedi faza koju nazivamo razvojnim volonterstvom, a odvijala se usporedno s rastućom diferencijacijom potreba korisnika i ustanove. U toj fazi u našoj ustanovi razvile su se brojne aktivnosti, različitih kreativnih radionica i sportsko rekreacijskih sadržaja, čiji su nositelji uglavnom bili volonteri. Nakon 2010. godine započinje treća faza, tzv. faza organiziranog volonterstva. Obilježje ove faze jesu novi oblici volonterskog uključivanja u rad ustanove i to iz područja civilnog društva (korporativnog, odgojno-obrazovnog i međunarodnog). Istovremeno time dolazi i do novog prestrukturiranja volonterskog rada u ustanovi i osnivanja partnerskih udruga, te prepoznavanja važnosti volonterskih procesa u ustanovi uz financijsku potporu regionalnih struktura vlasti.

I kakvo volonterstvo u budućnosti očekujemo? Kompleksnije i dinamičnije. S razvojem demokratizacijskih procesa na području civilnog društva, koje sve više preuzima sebe u logu kreiranja različitih društvenih promjena, očekujemo nove oblike razvoja volonterstva što uključuje raznolikost ponude i nove pristupe uključivanja volontera u našoj ustanovi. Također, prestrukturiranjima unutar civilnog društva, te širenjem mreže volonterstva na međunarodnim prostorima, otvara se prostor stjecanja sve specifičnijih znanja i vještina na području

volonterizma, što će za našu ustanovu i društvo u cjelini predstavljati nove izazove i mogućnosti.

Ključne riječi: *spontano, razvojno i organizirano volonterstvo, dom za starije i nemoćne, unapređenje rada u ustanovi*

Loredana Macan, Dom za starije i nemoćne osobe "Alfredo Štiglic"
Pula, Casa per anziani e disabili „Alfredo Štiglic“ Pola, Krležina ulica
33, radni.terapeut@dom-alfredo-stiglic.hr

POSTER PREZENTACIJA

*Karolina Martinuš, Emil Sviben, Dijana Fijačko, Darinka Sviben,
Dražen Čandrić*

Može li drugačije?

Dom za odrasle osobe Loborgrad je ustanova koja je do 2000. godine isključivo bila orijentirana na institucionalno zbrinjavanje osoba s mentalnim poteškoćama. U skladu s reformskim procesima, novom konceptualizacijom rada i željom individualnog pristupa svakom pojedincu i praktične aktivnosti u navedenoj ustanovi počele su poprimati nove oblike. Usluge koje smo isključivo pružali u ustanovi počeli smo nuditi kroz razvijanje pomoći i njege u kući, organizirano stanovanje duševnih bolesnika uz podršku stručnih radnika, psihosocijalnu podršku u obitelji te smo na samom pragu otvaranja dnevnog boravka za osobe oboljele od mentalnih bolesti. Otvaranjem usluga „prema van“ unosimo korjenite promjene kako za struku socijalnog rada tako i za korisnike naših usluga. Prvenstveno želimo individualno procijeniti potrebe i u suradnji s korisnikom i svim ostalim dionicima koji mogu biti podrška pružiti adekvatnu uslugu. Preveniramo socijalnu isključenost, podržavamo život u zajednici koja pruža podršku, te potičemo razvoj potencijala kod svakog pojedinca. Borimo se protiv stigmatizacije. U poster prezentaciji „Može li drugačije“? želimo prikazati na koji način transformiramo pružanje usluga doma Lobor-grad, ali također naglašavamo i potrebu za osnivanjem centra za intenzivnu i dugotrajnu skrb. Potrebno je naglasiti da je transformacija vrlo izazovno razdoblje, skupo te da bi morala biti odrađena u što kraćem roku.

Ključne riječi: transformacija ustanova, prevencija institucionalizacije, individualni pristup, psihosocijalna podrška, integracija

Karolina Martinuš, Emil Sviben, Dijana Fijačko, Darinka Sviben i
Dražen Čandrić, Dom za psihički bolesne odrasle osobe Lobar-grad,
Markuš Brijeg 131, Lobar; dom.lobor-grad@kr.t-com.hr

POSTER PREZENTACIJA

Mateja Petrić, Ivana Nikčević

Izazovi za praksu socijalnog rada u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave susreću se s mnogobrojnim izazovima vezanim za provođenje nacionalnih propisa (strateški dokumenti, zakoni, pravilnici, uredbe i dr.) koje je potrebno prilagoditi potrebama korisnika uzevši u obzir specifičnosti područja na kojem će se isti primjenjivati. Takav proces zahtjeva sudjelovanje velikog broja različitih dionika. Prilikom kreiranja socijalne politike na lokalnom nivou potrebno je u obzir uzeti sve nacionalne propise te specifične potrebe lokalne zajednice ali i postići ravnotežu između zahtjeva države, društva i medija kako bi se postigao krajnji, ali i najvažniji cilj – adekvatno zadovoljavanje potreba korisnika odnosno najugroženijih članova našeg društva. Isto tako ne smije se zanemariti i smjernice koje nam daje struka socijalnog rada, a koje se također razvijaju te postavljaju izazove pred stručnjake koji kreiraju krajnje provedbene akte, a ako bi oni bili u skladu i sa strukom i sa zakonodavnim okvirom. Također, javnost stavlja odgovornost na čelnike tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave da pronađu adekvatna rješenja za svakog građanina u socijalnoj potrebi neovisno o raspoloživosti resursa te jedinice. U tu svrhu kreira se lokalna socijalna politika u kojoj su definirana prioriteta područja te sukladno njima aktivnosti koje bi doprinijele rješavanju problema. Cilj je prezentirati koji su sve izazovi postavljeni pred jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave i što se sve mora uzeti u obzir prije nego se kreira krajnji provedbeni akt iz područja socijalne skrbi.

Ključne riječi: jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,

strateški dokumenti, zakoni, provedbeni akt, korisnici socijalne skrbi

Mateja Petrić i Ivana Nikčević, Grad Zagreb, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Trg Stjepana Radića 1, Zagreb; mateja.petric@zagreb.hr; ivana.nikcevic@zagreb.hr

POSTER PREZENTACIJA

*Kristina Rukavina, Tamara Žakula Desnica, Nataša Makarun,
Ljiljana Bubnić, Klaudia Segnan Bilović, Iris Antolović,
Mirjana Štampar Komjenović*

Ambasadori „Tića“ - djeca ravnopravni partneri u prevenciji nasilja nad i među djecom

Dječji dom "Tić" Rijeka od 2008. godine kontinuirano provodi projekt "Ambasadori Tića". Glavni cilj projekta je uključiti djecu kao ravnopravne partnere u prevenciju nasilja nad i među djecom, kroz edukaciju o njihovim pravima te aktivno uključivanje u zaštitu njihovih prava. Dalje, ovaj projekt ima za cilj i senzibilizirati javnost o problemu zlostavljanja djece te istaknuti važnost prevencije nasilja nad i među djecom. Sve aktivnosti provode se u suradnji sa osnovnim školama u Rijeci te Odjelom gradske uprave za odgoj i školstvo Grada Rijeke. Svake godine u projektu sudjeluje oko 46 učenika iz 23 riječke osnovne škole, po dva učenika iz svake škole. Kroz projekt učenici sudjeluju u raznim aktivnostima, kao što su obrazovni kvizovi, predavanja, debate, radionice, izrada plakata, brošura itd. Ovim aktivnostima ambasadore se potiče na aktivno sudjelovanje pri čemu imaju priliku izraziti svoje stavove, razviti kritičko mišljenje, postaviti pitanja i razgovarati o svojim idejama. Ambasadori sudjeluju i na stručnim tribinama i konferencijama za novinare u organizaciji "Tića", kao i u diseminaciji edukativnih i informativnih materijala. Krajnja vrijednost projekta jesu aktivnosti koje ambasadori, potaknuti aktivnostima u "Tiću", provedu u svojim školama. Neke od njih su radionice i predavanja za učenike i roditelje, izrada plakata, pisanje članaka u školskim novinama i sl. Izvješća i zaključci svih provedenih aktivnosti dostavljaju se institucijama koje su uključene u zaštitu djece te se i na taj način osigurava da se

saznaju razmišljanja ambasadora i proširi njihovo djelovanje.

Ključne riječi: *djeca, dječja prava, prevencija*

Kristina Rukavina, Tamara Žakula Desnica, Nataša Makarun, Ljiljana Bubnić, Klaudia Segnan Bilović, Iris Antolović i Mirjana Štampar Komjenović, Dječji dom „Tić“ Rijeka, Beli Kamik 11, Rijeka;
tic@tic-za-djecu.hr

POSTER PREZENTACIJA

Teodor Sabolić, Ana Rukavina

Kockanje, rizična ponašanja i slobodno vrijeme adolescenata

Kockanje kod adolescenata pojava je koja je sve raširenija u današnje vrijeme, vrijeme globalizacije, informatizacije te ekspanzije tehnološkog rasta. O navedenoj temi u Republici Hrvatskoj tek se u novije vrijeme krenulo sa znanstvenim istraživanjima. Cilj izlaganja je upoznati sudionike Simpozija s kockanjem kod adolescenata u kontekstu drugih rizičnih ponašanja i načina provođenja slobodnog vremena, u svrhu prevencije i pravovremene intervencije stručnjaka. Uvodni dio prezentacije namijenjen je upoznavanju s temom kockanja kod adolescenata te rezultatima dosadašnjih istraživanja u svijetu i u Republici Hrvatskoj. Središnji dio prezentacije odnosi se na predstavljanje rezultata kvantitativnog istraživanja provedenog s učenicima (N=298) strukovnih srednjih škola te gimnazija u Varaždinu i Zagrebu, u svrhu izrade rada za Rektorovu nagradu 2014./2015. Cilj istraživanja bio je ispitati postoji li povezanost učestalosti kockanja s drugim rizičnim ponašanjima te načinima provođenja slobodnog vremena kod adolescenata. Analiza prikupljenih podataka pokazala je kako je više od polovice sudionika (53,7%) kockalo barem jednom u proteklih 6 mjeseci, da je kockanje kod adolescenata pretežito muška aktivnost te da učenici strukovnih škola češće kockaju od gimnazijalaca. Učestalost kockanja u pozitivnoj je korelaciji s činjenjem nasilnih ponašanja, lakih prekršajnih i delinkventnih djela, korištenjem ili zlouporabom psihoaktivnih tvari, kao i s normativnim nepoželjnim ponašanjima. Nadalje, učestalost kockanja je u pozitivnoj korelaciji s učestalošću igranja društvenih igara te sportsko-rekreativnim aktivnostima, dok je u negativnoj korelaciji s učestalošću provođenja slobodnog vremena u kulturno-edukativnim

aktivnostima te provođenja slobodnog vremena s roditeljima. Završni dio izlaganja prikazat će praktične implikacije i zaključke proizašle iz dosadašnjih znanstveno istraživačkih radova te ovog istraživanja.

Ključne riječi: *kockanje, adolescenti, rizična ponašanja, slobodno vrijeme*

Teodor Sabolić i Ana Rukavina, studenti, Studijski centar Socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Nazorova 51, Zagreb; s.teodor@gmail.com

POSTER PREZENTACIJA

Luka Šimac

Socijalni radnik u ulozi zastupnika osobama s intelektualnim teškoćama u organiziranom stanovanju – primjena osobno usmjerenog planiranja

Cilj prezentacije je prikazati proces osobno usmjerenog planiranja te ulogu socijalnog radnika kao zastupnika u ostvarenju postavljenih ciljeva planiranja. Nakon prikaza procesa postavljanja ciljeva i pojašnjenja uloge zastupnika u podršci osobama s intelektualnim teškoćama, moguće je vidjeti specifičnu ulogu socijalnog radnika kao zastupnika u procesu. Na temelju navedenog donosi se usporedba poslova socijalnog radnika u ulozi zastupnika u organiziranom stanovanju te redovnih poslova u centrima za socijalnu skrb i ustanovama. Na taj način mogu se vidjeti rezultati jednog i drugog pristupa radu i analizirati uzroci dobivenih razlika – broj korisnika u nadležnosti jednog socijalnog radnika, organizacija rada i slično. Budući da socijalni radnik kao zastupnik pruža podršku i radi na poboljšanju kvalitete života najviše 15 osoba, nalazi se u zamjetno drugačijem položaju od socijalnih radnika u centrima za socijalnu skrb i ustanovama. Zbog toga je u prilici aktivno sudjelovati u svim fazama osobno usmjerenog planiranja čija je glavna snaga upoznavanje i podrška jednoj konkretnoj osobi. Na primjeru iz prakse donosi se prikaz procesa otkrivanja stvarnih želja i potreba korisnika, njihovo praćenje, uspostavljanje kontakta sa krugom prirodne podrške i institucijama te provođenje ciljeva osobno usmjerenog plana sukladno konkretnim i stvarnim potrebama korisnika. Obzirom na organizacijske i kadrovske aspekte koji u sadašnjem sustavu utječu na obavljanje poslova socijalnog rada, stvarna uloga socijalnih radnika u podršci korisnicima se gubi. Primjer prakse

socijalnog radnika u ulozi zastupnika na određen način pomaže ponovno otkriti njihovu ulogu te može poslužiti kao jedan od temelja nove konceptualizacije djelovanja u profesiji socijalnog rada koja omogućuje ispunjenje njezine krajnje svrhe

Ključne riječi: *zastupnik, osobno usmjereni plan, razlike u praksi*

Luka Šimac, Centar za rehabilitaciju Zagreb, Orlovac 2, Zagreb;
luka.simac@gmail.com

POSTER PREZENTACIJA

*Tamara Žakula Desnica, Ljiljana Bubnić, Nataša Makarun,
Kristina Rukavina, Klaudia Segnan Bilović, Iris Antolović*

„Tić“ - model zaštite djece od zlostavljanja i zanemarivanja

“Tić” je ustanova koja pruža stručnu pomoć i podršku djeci i mladima bez odgovarajuće roditeljske skrbi, te djeci i mladima koji imaju iskustvo ili su u riziku od zlostavljanja i/ili zanemarivanja. Od 2007. godine djeluje kao Dječji dom “Tić” Rijeka što predstavlja nastavak dotadašnjeg stručnog rada sa zlostavljanim i zanemarenom djecom u okvirima Savjetovališta “Tić”, otvorenog 2000. godine. Multidisciplinarni tim “Tića” čini devet stručnjaka (psiholozi, socijalni radnik, psihijatar, pedijatar i odgajatelji). Osnivač ustanove je Grad Rijeka. Usluge su za sve korisnike besplatne, a u stručni tretman uključuju se djeca i obitelji iz Primorsko-goranske, Ličko-senjske i Istarske županije te drugih dijelova Hrvatske. “Tić” objedinjuje tri djelatnosti: program poludnevnog boravka, savjetodavni rad i preventivne aktivnosti. Program poludnevnog boravka namijenjen je djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi. Svako dijete uključeno je u individualni stručni tretman u okviru kojeg se radi na njegovim specifičnim poteškoćama, a sva su djeca uključena u grupni stručni tretman. Stručni rad sa roditeljima ima posebnu važnost obzirom da su djeca uključena u poludnevni program zbog neodgovarajuće roditeljske skrbi. Savjetodavni rad je namijenjen djeci, mladima i njihovim obiteljima, a odnosi se na stručni tretman djece žrtava zlostavljanja (seksualnog, emocionalnog, fizičkog) i zanemarivanja, savjetodavni rad s njihovim nezlostavljajućim roditeljima, skrbnicima i obiteljima, te obiteljima kod kojih postoji rizik pojave zlostavljanja. Za dolazak nije potrebna uputnica. Preventivne aktivnosti za cilj imaju rano otkrivanje i prevenciju zlostavljanja i zanemarivanja djece

te povećanje informiranosti i osjetljivosti društva u svezi problema zlostavljanja kao i adekvatnog načina njegova rješavanja, što se ostvaruje kroz brojne edukativne aktivnosti za roditelje i djecu, kroz istraživanja, informiranje i educiranje javnosti.

Ključne riječi: *djeca, zlostavljanje, zanemarivanje, multidisciplinarni pristup*

mr. Tamara Žakula Desnica, mr.sc. Ljiljana Bubnić, Nataša Makarun, Kristina Rukavina, Klaudia Segnan Bilović, Iris Antolović, Dječji dom „Tić“ Rijeka, Beli Kamik 11, Rijeka; tic@tic-za-djecu.hr

Bilješke:

Bilješke:

Bilješke:

